

SBÍRKA ZÁKONŮ

ČESKÁ REPUBLIKA

Částka 53

Rozeslána dne 27. června 2007

Cena Kč 55,-

O B S A H:

146. Nařízení vlády o emisních limitech a dalších podmínkách provozování spalovacích stacionárních zdrojů znečišťování ovzduší
  147. Nařízení vlády o pořadí srážek ze služebního příjmu příslušníků bezpečnostních sborů
  148. Vyhláška o energetické náročnosti budov
  149. Nález Ústavního soudu ze dne 6. března 2007 ve věci návrhu na zrušení § 26 odst. 3 a 4 zákona č. 449/2001 Sb., o myslivosti, ve znění pozdějších předpisů
-

146

NAŘÍZENÍ VLÁDY

ze dne 30. května 2007

o emisních limitech a dalších podmínkách provozování
spalovacích stacionárních zdrojů znečišťování ovzduší

Vláda nařizuje podle § 55 odst. 1 zákona č. 86/2002 Sb., o ochraně ovzduší a o změně některých dalších zákonů (zákon o ochraně ovzduší), ve znění zákona č. 92/2004 Sb., zákona č. 180/2005 Sb. a zákona č. 385/2005 Sb., (dále jen „zákon“):

§ 1

Předmět úpravy

(1) Toto nařízení¹⁾ zpracovává příslušné předpisy Evropských společenství²⁾ a upravuje specifické emisní limity a podmínky provozování spalovacích stacionárních zdrojů znečišťování ovzduší (dále jen „spalovací zdroje“).

(2) Toto nařízení se nevztahuje na spalovací zdroje

- a) v nichž se spaliny používají pro přímý ohřev, sušení, vypalování nebo jinou tepelnou úpravu předmětů nebo materiálů, zejména ohřívací pece nebo pece pro tepelné zpracování,
- b) pro dodatečné spalování, určené k čištění odpadních plynů spalováním, nejsou-li provozovány jako nezávislé spalovací zdroje,
- c) pro regeneraci katalyzátorů,
- d) pro zpracování sulfanu na síru,
- e) reaktorů užívaných v chemickém průmyslu,
- f) pro otop koksárenských baterií,
- g) určené výhradně pro spalování odpadů,
- h) ohřívaců větru vysokých pecí,
- i) plynových turbín umístěných na těžebních plošinách.

§ 2

Základní pojmy

Pro účely tohoto nařízení se rozumí

- a) stupněm odsíření poměr hmotnosti síry odloučené v místě spalovacího zdroje v daném časovém úseku k hmotnosti síry obsažené v palivu, které bylo do spalovacího zdroje přivedeno a ve stejném časovém úseku spáleno,
- b) biomasou pro účely spalování ve zvláště velkých spalovacích zdrojích produkt, který je tvořen zcela nebo zčásti z rostlinného materiálu pocházejícího ze zemědělství nebo lesnictví a který lze

použít jako palivo za účelem získání jeho energetického obsahu, a dále uvedený odpad použitý jako palivo:

1. rostlinný odpad ze zemědělství nebo lesnictví,
  2. rostlinný odpad z potravinářského průmyslu, pokud se znovu využije vyrobené teplo,
  3. rostlinný odpad z výroby čerstvé vlákniny a z výroby papíru z buničiny, pokud se spaluje v místě výroby a vzniklé teplo se využije,
  4. korkový odpad,
  5. dřevný odpad s výjimkou dřevného odpadu, který může obsahovat halogenované organické sloučeniny nebo těžké kovy v důsledku ošetření látkami na ochranu dřeva nebo nátěrovými hmotami, zahrnující především dřevné odpady tohoto typu pocházející z odpadů ze stavebnictví a z demolic,
- c) zdrojem ke spalování více druhů paliv spalovací zdroj, v němž se mohou současně nebo střídavě spalovat dva nebo více druhů paliv,
- d) plynovou turbínou jakýkoli rotační stroj, který transformuje kinetickou energii na mechanickou práci, jehož součástí je především kompresor, zařízení, ve kterém se oxiduje palivo k ohřevu pracovního média, a turbína.

§ 3

Emisní limity a podmínky jejich plnění

(1) Emisní limity pro zvláště velké spalovací zdroje podle § 54 odst. 7 zákona, stanovené v závislosti na jmenovitém tepelném výkonu pro oxid siřičitý, oxidy dusíku a tuhé znečišťující látky, jsou stanoveny v bodu A přílohy č. 1 k tomuto nařízení. Emisní limity pro zvláště velké spalovací zdroje podle § 54 odst. 8 zákona, stanovené v závislosti na jmenovitém tepelném příkonu zdroje pro oxid siřičitý, oxidy dusíku a tuhé znečišťující látky, jsou stanoveny v bodu B přílohy č. 1 k tomuto nařízení. Emisní limity pro zvláště velké spalovací zdroje podle § 54 odst. 6 zákona, stanovené v závislosti na jmenovitém tepelném příkonu zdroje pro oxid siřičitý, oxidy dusíku a tuhé znečišťující látky, jsou stanoveny v bodu C přílohy č. 1 k tomuto nařízení.

(2) Ustanovení odstavce 1 se nevztahuje na plynové turbíny, jsou-li zvláště velkými spalovacími

¹⁾ Je vydáno k provedení a v mezích zákona, jehož obsah se použije na právní vztahy, které nejsou upraveny přímo použitelným předpisem Evropských společenství.

²⁾ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2001/80/ES ze dne 23. října 2000 o omezení emisí některých znečišťujících látek do ovzduší z velkých spalovacích zařízení.

zdroji podle § 54 odst. 7 a 8 zákona. Pro tyto plynové turbíny jsou emisní limity stanoveny v závislosti na objemovém toku spalin v příloze č. 5 k tomuto nařízení.

(3) Emisní limity pro zvláště velké spalovací zdroje stanovené pro oxid uhelnatý jsou uvedeny v příloze č. 2 k tomuto nařízení.

(4) Emisní limity pro tuhé znečišťující látky, oxid siřičitý, oxidy dusíku a oxid uhelnatý pro zvláště velké spalovací zdroje podle § 54 odst. 6 zákona se považují za splněné, pokud žádný platný denní průměr nepřesáhne hodnoty emisních limitů uvedené v přílohách č. 1 a č. 2 k tomuto nařízení a zároveň 95 % platných hodinových průměrů nebo všechny platné půlhodinové průměry nepřesáhnou 200 % hodnoty emisních limitů uvedených v přílohách č. 1 a č. 2 k tomuto nařízení.

(5) U zvláště velkých spalovacích zdrojů, kde vzhledem k vlastnostem paliva není možné splnit emisní limity pro oxid siřičitý uvedené v příloze č. 1 k tomuto nařízení, musí spalovací zdroj plnit alespoň stupeň odsíření stanovený v příloze č. 3 k tomuto nařízení. Požadované stupně odsíření se považují za splněné, pokud vyhodnocení provedených měření prokáže, že všechny střední hodnoty stupně odsíření za daný kalendářní měsíc dosáhly požadovaného stupně.

(6) Emisní limity pro velké a střední spalovací zdroje stanovené v závislosti na jmenovitém tepelném výkonu zdroje pro oxid siřičitý, oxidy dusíku, tuhé znečišťující látky, organické látky a oxid uhelnatý jsou stanoveny v příloze č. 4 k tomuto nařízení. Pro plynové turbíny jsou emisní limity stanoveny v závislosti na objemovém toku spalin v příloze č. 5 k tomuto nařízení.

(7) Na spalovací zdroje spalující alternativní palivo podle zvláštního právního předpisu³⁾ se vztahují stejně emisní limity jako při spalování paliva, které je alternativním palivem nahrazeno.

(8) Pro zdroje ke spalování více druhů paliv se hodnoty emisních limitů stanoví výpočtem uvedeným v příloze č. 6 k tomuto nařízení. Za spalování více druhů paliv není považována stabilizace hoření.

§ 4

Podmínky pro provoz spalovacích zdrojů spalujících alternativní palivo

(1) Ve spalovacích zdrojích lze spalovat alternativní palivo podle zvláštního právního předpisu³⁾ pouze v případě, že se jedná o zvláště velký, velký a nebo střední spalovací zdroj, pro jehož konkrétní technolo-

gii bylo alternativní palivo vyrobeno, a na kterém byla provedena spalovací zkouška včetně měření emisí, provedené osobou autorizovanou k měření emisí znečišťujících látek.

(2) Je-li alternativní palivo spalováno ve středním spalovacím zdroji, vztahují se na tento spalovací zdroj podmínky provozu pro velký spalovací zdroj.

§ 5

Podmínky provozu malých spalovacích zdrojů

Malý spalovací zdroj musí být provozován s požadovanou účinností spalování paliv a s přípustnou koncentrací oxidu uhelnatého ve spalinách stanovenými v příloze č. 7 k tomuto nařízení.

§ 6

Přechodná ustanovení

(1) Pro zvláště velké spalovací zdroje podle § 54 odst. 7 a 8 zákona, spalující tuhá paliva, jejichž jmenovitý tepelný příkon je 400 MW a vyšší a které nebudou do 31. prosince 2015 v provozu více než 2000 hodin ročně a od 1. ledna 2016 v provozu více než 1500 hodin ročně, přičemž roční počet hodin je vypočten z klouzavého průměru za 5 let, platí pro oxid siřičitý emisní limit $800 \text{ mg} \cdot \text{m}^{-3}$.

(2) Pro zvláště velké spalovací zdroje podle § 54 odst. 7 a 8 zákona, spalující tuhá paliva s obsahem prchavé hořlaviny menším než 10 %, které byly v provozu nejméně 12 měsíců do 1. ledna 2001, platí do 1. ledna 2018 pro oxidy dusíku emisní limit $1200 \text{ mg} \cdot \text{m}^{-3}$.

(3) Pro zvláště velké spalovací zdroje podle § 54 odst. 8 zákona, spalující tuhá paliva, jejichž jmenovitý tepelný příkon je 500 MW a vyšší a které nebudou od 1. ledna 2016 v provozu více než 1500 hodin ročně, přičemž roční počet hodin je vypočten z klouzavého průměru za 5 let, platí pro oxidy dusíku emisní limit $450 \text{ mg} \cdot \text{m}^{-3}$.

§ 7

Zrušovací ustanovení

Nařízení vlády č. 352/2002 Sb., kterým se stanoví emisní limity a další podmínky provozování spalovacích stacionárních zdrojů znečišťování ovzduší, se zrušuje.

§ 8

Účinnost

Toto nařízení nabývá účinnosti dnem 1. ledna 2008.

Předseda vlády:

Ing. Topolánek v. r.

Místopředseda vlády a ministr životního prostředí:

RNDr. Bursík v. r.

³⁾ Vyhláška č. 357/2002 Sb., kterou se stanoví požadavky na kvalitu paliv z hlediska ochrany ovzduší.

EMISNÍ LIMITY PRO ZVLÁŠTĚ VELKÉ SPALOVACÍ ZDROJE PRO OXID SIŘIČITÝ (SO₂), OXIDY DUSÍKU (NO_x) A TUHÉ ZNEČIŠŤUJÍCÍ LÁTKY (TZL)

A. Emisní limity pro zvláště velké spalovací zdroje podle § 54 odst. 7 zákona, s výjimkou plynových turbín

1. Emisní limity uvedené v tabulce se vztahují na jednotlivé spalovací zdroje podle jejich jmenovitého tepelného výkonu.
2. Od 1. ledna 2008 musí, zároveň s povinností uvedenou v bodě 1, spalovací zdroje podle § 54 odst. 7 zákona plnit snížení emisí u spalovacího zdroje jako součást Národního programu snižování emisí tuhých znečišťujících látek, oxidu siřičitého, oxidů dusíku ze stávajících zvláště velkých spalovacích stacionárních zdrojů podle § 54 odst. 7 zákona. Součástí tohoto programu jsou orgánem ochrany ovzduší stanovené emisní stropy, které vycházejí z limitů uvedených pod písmenem B.
3. Pro tuhá paliva jsou emisní limity vztaheny k referenčnímu obsahu kyslíku 6 % a pro kapalná a plynná paliva jsou emisní limity vztaheny k referenčnímu obsahu kyslíku 3 %.
4. Nelze - li při spalování tuzemského paliva ve fluidních kotlích dosáhnout emisního limitu při únosném přídatku aditiva, musí být koncentrace snížena alespoň na 25 % původní hodnoty.

Druh paliva a topeniště	Emisní limity podle jmenovitého tepelného výkonu vztahené na normální stavové podmínky a suchý plyn [mg.m ⁻³]									
	> 50 MW			50 – 300 MW			> 300 MW			
	SO ₂	NO _x	TZL	SO ₂	NO _x	TZL	SO ₂	NO _x	TZL	
Tuhé palivo ve fluidním topeništi	800	400	100	500	400	50	500	400	50	
Tuhé palivo ve výtavném topeništi	2500	1100	150	1700	1100	100	500	1100	100	
Tuhé palivo v ostatních topeništích ¹⁾	2500	650	150	1700	650	100	500	650	100	
Kapalná paliva	1700	450	50/100 ²⁾	1700	450	50/100 ²⁾	500	450	50/100 ²⁾	
Plynné palivo obecně	35	200/300 ³⁾	50	35	200/300 ³⁾	50	35	200/300 ³⁾	50	
Plynné palivo mimo paliv z VDS ⁴⁾ a koksarenský plyn	900	200/300 ³⁾	50	900	200/300 ³⁾	50	800	200/300 ³⁾	50	
Zkapalněný plyn	35	300	50	35	300	50	35	300	50	

Poznámky:

1) Tež granulární nebo roštové kotle s přiřazenými fluidními reaktory, jejich kombinace s fluidními ohništi nebo rekonstrukce těchto kotlů s využitím prvků fluidní techniky.

2) Platí pro jednotlivé spalovací zdroje spalovacího zdroje s tepelným příkonem < 500 MW, spalující kapalná paliva s obsahem popela vyšším než 0,06 %.

3) Při spalování propanu či butanu nebo jejich směsí.

4) VDS = veřejné distribuční síť

B. Emisní limity pro zvláště velké spalovací zdroje podle § 54 odst. 8 zákona, s výjimkou plynových turbín

1. Hodnoty emisních limitů se pro spalovací zdroje, na něž bylo stavební povolení vydáno od 1. července 1987 do 31. prosince 2002, vztahují k celkovému tepelnému příkonu zvláště velkého spalovacího zdroje.

2. Pro tuhá paliva jsou emisní limity vztaheny k referenčnímu obsahu kyslíku 6 % a pro kapalná a plynná paliva jsou emisní limity vztaheny k referenčnímu obsahu kyslíku 3 %.

Druh paliva a topeniště	Emisní limity podle jmenovitého tepelného příkonu vztahené na normální stavové podmínky a suchý plyn [mg.m ⁻³]											
	50 – 100 MW			> 100 – 300 MW			> 300 – 500 MW			> 500 MW		
	SO ₂	NO _x	TZL	SO ₂	NO _x	TZL	SO ₂	NO _x	TZL	SO ₂	NO _x	TZL
Tuhé palivo ve fluidním topeništi	500	400	50	500	400	50	500	400	50	400	400	50
Tuhé palivo ve výtavném topeništi	2000	600	100	2000-1200 s lineárním poklesem ²⁾	600	100	1200-400 s lineárním poklesem ²⁾	600	100	400	500	50
Tuhé palivo v ostatních topeništích ³⁾	2000	600	100	2000-1200 s lineárním poklesem ²⁾	600	100	1200-400 s lineárním poklesem ²⁾	600	100	400	500	50
Kapalná paliva	1700	450	50 ⁴⁾	1700	450	50 ⁴⁾	1700-400 s lineárním poklesem ⁵⁾	450	50 ⁴⁾	400	400	50
Plynné palivo obecně	35	200 300 ⁶⁾	5	35	200 300 ⁶⁾	5	35	200 300 ⁶⁾	5	35	200	5
Plynná paliva ze zplyňování zbytků po rafinaci	800	300	5	800	300	5	800	300	5	800	200	5
Vysokopecní plyn	800	300	10	800	300	10	800	300	10	800	200	10
Koksárenský plyn a plyny z OP ⁷⁾	800	300	50	800	300	50	800	300	50	800	200	50
Zkapalněný plyn	5	300	5	5	300	5	5	300	5	5	200	5

Poznámky:

- 1) Platí od 1. ledna 2016.
- 2) EL = 2400 – 4P; P = tepelný příkon [MW], EL = emisní limit [$\text{mg}\cdot\text{m}^{-3}$].
- 3) Těž granulární nebo roštové kotle s přiráženými fluidními reaktory, jejich kombinace s fluidními ohništi nebo rekonstrukce těchto kotlů s využitím prvků fluidní techniky.
- 4) Pro zdroje s tepelným příkonem < 500 MW, spalující kapalná paliva s obsahem popela vyšším než 0,06 %, platí emisní limit $100 \text{ mg}\cdot\text{m}^{-3}$.
- 5) EL = $3650 - 6,5P$; P = tepelný příkon [MW], EL = emisní limit [$\text{mg}\cdot\text{m}^{-3}$]
- 6) Propan, butan nebo jejich směsi.
- 7) Plyny vznikající v ocelářském průmyslu, které lze využít jinde.

C. Emisní limity pro zvláště velké spalovací zdroje podle § 54 odst. 6 zákona

1. Hodnoty emisních limitů pro spalovací zdroje, na než bylo stavební povolení vydáno od 1. ledna 2003, se vztahují k tepelnému příkonu zvláště velkého spalovacího zdroje.
2. Kromě emisních limitů stanovených pro plynové turbíny jsou pro tuhá paliva emisní limity vztaheny k referenčnímu obsahu kyslíku 6 % a pro kapalná a plynná paliva jsou emisní limity vztaheny k referenčnímu obsahu kyslíku 3 %.
3. Hodnota emisního limitu oxidu dusnatého a oxidu dusičitého vyjádřených jako oxid dusičitý při spalování plynových paliv v plynových turbinách vyjádřeného limitní hmotnostní koncentrací oxidu dusičitého v suchých spalinách s 15% kyslíku vztahena na normální stavové podmínky a suchý plyn je $75 \text{ mg}/\text{m}^3$ v následujících případech:
  - plynové turbíny využívané pro kombinovanou produkci tepla a elektřiny s celkovou účinností vyšší než 75%
  - plynové turbíny ve zdrojích s kombinovaným cyklem s roční průměrnou celkovou elektrickou účinností vyšší než 55%;
  - plynové turbíny pro mechanický pohon (plynové turbíny pohánějící kompresory rozvodné sítě dodávek plynu veřejnosti)
 Pro plynové turbíny, které nespádají do žádné ze shora uvedených kategorií, ale které mají účinnost větší než 35% (na základě podmínek Mezinárodní organizace pro normalizaci ISO), je emisní limit oxidu dusičitého (obsah kyslíku 15%) vztahený na normální stavové podmínky a suchý plyn $50 \text{ mg}/\text{m}^3$ (35% v těch případech, kdy je emisní limit vyjádřen procenty a určen na základě podmínek ISO).

Druh paliva	Emisní limity podle jmenovitého tepelného příkonu vztahžené na normální stavové podmínky a suchý plyn [mg.m ⁻³]													
	50 – 100 MW				> 100 – 300 MW				> 300 – 500 MW				> 500 MW	
	SO ₂	NO _x	TZL	SO ₂	NO _x	TZL	SO ₂	NO _x	TZL	SO ₂	NO _x	TZL	NO _x	TZL
Biomasa	200	400	50	200	300	30	200	200	200	200	30	200	200	30
Tuhé palivo ve fluidním topeništi	500	400	50	200	200	30	200	200	200	200	30	200	200	30
Ostatní tuhá paliva	850	400	50	200	200	30	200	200	200	200	30	200	200	30
Kapalné palivo	850	400 ¹⁾ 120 ²⁾	50	400-200 s lineárním poklesem ³⁾	200 ¹⁾ 120 ²⁾	30	200	200 ¹⁾ 120 ²⁾	200	200 ¹⁾ 120 ²⁾	30	200	200 ¹⁾ 120 ²⁾	30
Plynné palivo obecně	35	200 ¹⁾ 120 ²⁾	5	35	200 ¹⁾ 120 ²⁾	5	35	200 ¹⁾ 120 ²⁾	35	200 ¹⁾ 120 ²⁾	5	35	200 ¹⁾ 120 ²⁾	5
Zemní plyn	35	150 ¹⁾ 50 ²⁾	5	35	150 ¹⁾ 50 ²⁾	5	35	100 ¹⁾ 50 ²⁾	35	100 ¹⁾ 50 ²⁾	5	35	100 ¹⁾ 50 ²⁾	5
Koksárenský plyn a plyny z OP ^{b)}	400	200 ¹⁾ 120 ²⁾	30	400	200 ¹⁾ 120 ²⁾	30	400	200 ¹⁾ 120 ²⁾	400	200 ¹⁾ 120 ²⁾	30	400	200 ¹⁾ 120 ²⁾	30
Vysokopecní plyn	200	200 ¹⁾ 120 ²⁾	10	200	200 ¹⁾ 120 ²⁾	10	200	200 ¹⁾ 120 ²⁾	200	200 ¹⁾ 120 ²⁾	10	200	200 ¹⁾ 120 ²⁾	10
Zkapalněný plyn	5	200 ²⁾	5	5	200 ¹⁾ 50 ²⁾	5	5	200 ¹⁾ 50 ²⁾	5	200 ¹⁾ 50 ²⁾	5	5	200 ¹⁾ 50 ²⁾	5

Poznámky:

- 1) Nevztahuje se na plynové turbíny.
- 2) Vztahuje se pouze na zdroje s jedinou plynovou turbínou s jmenovitým tepelným příkonem ≥ 50 MW a na provozní stavy, při kterých je překročeno 70 % instalovaného tepelného příkonu. Tyto limity se nevztahují na plynové turbíny určené pro použití v mimořádných případech, jsou-li v provozu méně než 500 hodin za rok. Provozovatel každoročně předkládá krajskému úřadu a inspekci průkaznou informaci o využití provozní době. V případě spalování kapalných paliv se stanovený emisní limit vztahuje jen na plynové turbíny spalující lehké a střední frakce zpracování ropy.
- 3) EL = 500 – P; P = tepelný příkon [MW], EL = emisní limit [mg.m⁻³].
- 4) Plyny vznikající v ocelářském průmyslu, které lze využít jinde.

Příloha č. 2 k nařízení vlády č. 146/2007 Sb.

EMISNÍ LIMITY PRO OXID UHELNATÝ (CO) PRO ZVLÁŠTĚ VELKÉ SPALOVACÍ ZDROJE

Druh paliva a topeniště	Emisní limity podle jmenovitého tepelného příkonu vztažený na normální stavové podmínky a suchý plyn [mg.m ⁻³]	Referenční obsah kyslíku [%]
	> 50 MW	
Tuhé palivo obecně	250	6
Tuhé palivo ve fluidním topeništi	250	6
Kapalné palivo obecně	175	3
Plynné palivo obecně a zkapalněný plyn	100	3

Příloha č. 3 k nařízení vlády č. 146/2007 Sb.

STUPNĚ ODSÍŘENÍ**I. Stupně odsíření pro zvláště velké spalovací zdroje podle § 54 odst. 8**

Jmenovitý tepelný příkon [MW]	Stupeň odsíření [%]
≤ 100	60
> 100 až do 300 včetně	75
> 300 až do 500 včetně	90
> 500	94

II. Stupně odsíření pro zvláště velké spalovací zdroje podle § 54 odst. 6

Jmenovitý tepelný příkon [MW]	Stupeň odsíření¹⁾ [%]
≤ 300	92
> 300	95 ²⁾

Poznámky:

¹⁾ Zdroj, který dosahuje hodnoty emisního limitu 300 mg.m³ pro oxid siřičitý s referenčním obsahem kyslíku 6 %, vztaheno na normální stavové podmínky a suchý plyn, je vyjmut z povinnosti plnit předepsaný stupeň odsíření.

²⁾ Současně platí požadavek emisního limitu 400 mg/m³ s 6 % kyslíku, vztaheno na normální stavové podmínky a suchý plyn.

EMISNÍ LIMITY PRO VELKÉ A STŘEDNÍ SPALOVACÍ ZDROJE PRO OXID SÍŘIČITÝ (SO₂), OXIDY DUSÍKU (NO_x, VYJÁDRĚNÉ JAKO NO₂) TUHÉ ZNEČIŠŤUJÍCÍ LÁTKY (TZL) A OXID UHELNATÝ (CO), PŘÍPADNĚ ORGANICKÉ LÁTKY VYJÁDRĚNÉ JAKO SUMA ORGANICKÉHO UHLÍKU (Σ C)

1. Emisní limity pro velké a střední spalovací zdroje podle druhu spalovaného paliva a druhu topeniště

1.1. Emisní limity při spalování tuhých paliv jsou vztaheny k referenčnímu obsahu kyslíku 6 %, při spalování biomasy³⁾ 11 %, při spalování kapalných a plyných paliv při referenčním obsahu kyslíku 3 %.

1.2. Hodnoty emisních limitů pro každý jednotlivý zdroj se vztahují k tepelnému výkonu velkého nebo středního spalovacího zdroje.

1.3. Stupeň odsiřování 75 %, nelze-li při spalování tuzemského paliva ve fluidních kotlích dosáhnout emisního limitu při únosném přísadku aditiva, musí být koncentrace snížena alespoň na 25 % původní hodnoty.

1.4. Emisní limity fluidních kotlů se jmenovitým tepelným výkonem nižším než 5 MWt jsou stejné jako emisní limity klasických kotlů v závislosti na druhu spalovaného paliva.

Druh paliva a topeniště	Emisní limity podle jmenovitého tepelného výkonu spalovacího zdroje vztahžené na normální stavové podmínky a suchý plyn [mg.m ⁻³]											
	0,2 – 1 MW				>1 – 5 MW				> 5 – 50 MW			
	SO ₂	NO _x	TZL	CO	SO ₂	NO _x	TZL	CO	SO ₂	NO _x	TZL	CO
Tuhé palivo ve fluidním topeništi	2500	650	250	650	2500	650	250	650	800	400	100	250
Tuhé palivo ve výtavném topeništi	2500	1100	250	650	2500	1100	250	650	2500	1100	150	400
Tuhé palivo v ostatních topeništích ¹⁾	2500	650	250	650	2500	650	250	650	2500	650	150	400
Biomasa ³⁾	2500	650	250	650	2500	650	250	650	2500	650	250	650
Kapalné palivo	²⁾	500	100	175	²⁾	500	100	175	1700	450	100	175
Plynné palivo obecně	35	200	-	100	35	200	-	100	35	200	-	100
Plynné palivo mimo veřejné distribuční sítě	900	200	50	100	900	200	50	100	900	200	50	100
Propan, butan a jejich směsi	35	300	50	100	35	300	50	100	35	300	50	100

Poznámky:

- 1) Těž granulární nebo roštové kotle s přirazenými fluidními reaktory, jejich kombinace s fluidními ohništi nebo tyto kotle s využitím prvků fluidní techniky.
- 2) Obsah síry v kapalných palivech nesmí překročit limitní hodnoty obsažené ve zvláštním právním předpisu stanovujícím požadavky na kvalitu paliv z hlediska ochrany ovzduší.
- 3) Biomasa se rozumí biomasa podle zvláštního právního předpisu³⁾.

2. Emisní limity pro stacionární pístové spalovací motory

A. Emisní limity pro spalovací zdroje - pístové spalovací motory, jejichž stavba či přestavba byla zahájena před 17. květnem 2006

Druh pístového spalovacího motoru	Druh paliva	Emisní limity podle jmenovitého tepelného příkonu vztážený na normální stavové podmínky a suchý plyn (pro TZL a $\sum C$ vztaženo na vlhký plyn) [mg.m ⁻³], při referenčním obsahu kyslíku 5 %																							
		0,2 – 1 MW							> 1 – 5 MW							> 5 MW									
		SO ₂	NO _x	TZL	$\sum C$	CO	SO ₂	NO _x	TZL	$\sum C^{1)}$	CO	SO ₂	NO _x	TZL	$\sum C^{1)}$	CO	SO ₂	NO _x	TZL	$\sum C^{1)}$	CO				
Zážehové (Ottovy) motory	Kapalné palivo	²⁾	500	130	-	650	²⁾	500	130	650	²⁾	500	130	150	650	²⁾	500	130	150	650	²⁾	500	130	150	650
	Zemní plyn a degazační plyn	²⁾	500	-	-	650	²⁾	500	-	650	²⁾	500	-	150	650	²⁾	500	-	150	650	²⁾	500	-	150	650
	Bioplyn, skládkový plyn	²⁾	1000	130	-	1300	²⁾	1000	130	1300	²⁾	1000	130	150	1300	²⁾	500	130	150	650	²⁾	500	130	150	650
Vznětové (Dieselovy) motory	Těžký top. olej, plynový olej	²⁾	4000	130	-	650	²⁾	4000	130	650	²⁾	4000	130	150	650	²⁾	2000	130	150	650	²⁾	2000	130	150	650
	Zemní plyn a degazační plyn ³⁾	²⁾	4000	130	-	650	²⁾	4000	130	650	²⁾	4000	130	150	650	²⁾	2000	130	150	650	²⁾	2000	130	150	650

Poznámky:

- 1) Úhrnná koncentrace všech organických látek s výjimkou methanu při hmotnostním toku vyšším než 3 kg/h.
- 2) Obsah síry v palivu nesmí překročit limitní hodnoty obsažené ve zvláštním právním předpisu stanovujícím požadavky na kvalitu paliv z hlediska ochrany ovzduší a v motorové naftě nesmí překročit 0,05 % hmotnostních.
- 3) Se vsířkovacím zapalováním.

B. Emisní limity pro spalovací zdroje - pístové spalovací motory, jejichž stavba či přestavba byla zahájena po 17. květnu 2006

Druh pístového spalovacího motoru	Druh paliva	Emisní limity podle jmenovitého tepelného příkonu vztážený na normální stavové podmínky a suchý plyn (pro TZL a ΣC vztážno na vlhký plyn) [mg.m ⁻³], při referenčním obsahu kyslíku 5 %																
		0,2 – 1 MW						> 1 – 5 MW						> 5 MW				
		SO ₂	NO _x	TZL	$\Sigma C^{2)}$	CO	SO ₂	NO _x ¹⁾	TZL	$\Sigma C^{2)}$	CO	SO ₂	NO _x ¹⁾	TZL	$\Sigma C^{1)}$	CO		
Zážehové (Ottovy) motory	Kapalné palivo	³⁾ 500	500	130	-	650	³⁾ 500	500	130	150	³⁾ 650	500	130	150	500	130	150	650
	Zemní plyn	³⁾ 500	500	-	-	650	³⁾ 500	500	-	150	³⁾ 650	500	-	150	500	-	150	650
	Bioplyn, skládkový plyn	³⁾ 1000	1000	130	-	1300	³⁾ 500	500	130	150	1300	³⁾ 500	500	130	150	500	130	150
Vzňetové (Dieselovy) motory	Těžký top. olej	³⁾ 4000	4000	130	-	650	³⁾ 600	600	130	150	³⁾ 650	600	130	150	600	130	150	650
	Plynový olej	³⁾ 4000	4000	130	-	650	³⁾ 500	500	130	150	³⁾ 650	500	130	150	500	130	150	650
	Zemní plyn a degazační plyn ⁴⁾	³⁾ 4000	4000	130	-	650	³⁾ 500	500	130	150	³⁾ 650	500	130	150	500	130	150	650

Poznámky:

- 1) Emisní limity pro NO_x jsou platné od 1.1.2008. Emisní limity se nevztahují na motory provozované méně než 500 hod/rok. Do 31.12.2007 platí emisní limity pro NO_x uvedené v tabulce A.
- 2) Úhrnná koncentrace všech organických látek s výjimkou methanu při hmotnostním toku vyšším než 3 kg/h.
- 3) Obsah síry v palivu nesmí překročit limitní hodnoty obsažené ve zvláštním právním předpisu stanovujícím požadavky na kvalitu paliv z hlediska ochrany ovzduší a v motorové naftě nesmí překročit 0,05 %.
- 4) Se vstříkovacím zapalováním.

3. Emisní limity pro spalovací zdroje – teplovzdušné přímotopné zdroje pro vytápění

3.1. Přímotopným teplovzdušným přímotopným zdrojem pro vytápění se rozumí systémy, v jejichž zdrojích dochází k přímému styku plamene se vzduchem, resp. k míchání horkých spalin s ohřivaným vzduchem, jehož část současně slouží jako zdroj kyslíku pro spálení paliva. Zdrojem znečištění ovzduší se rozumí soubor všech teplovzdušných přímotopných zdrojů, které mohou být svedeny do jednoho výduchu dle § 4 odst. 7 zákona.

3.2. V teplovzdušných přímotopných zdrojích pro vytápění se, dle druhu paliva určeného výrobcem spalovacího zdroje, smějí spalovat jen zemní plyn a dále propan, butan nebo jejich směsi a nebo bezolovnatá kapalná paliva s obsahem síry do 0,05 % hmotnostních, a to v souladu s technickými podmínkami stanovenými výrobcem spalovacího zdroje.

3.3. Emisní limity pro teplovzdušné přímotopné zdroje pro vytápění odpovídají emisním limitům stanoveným pro zdroje velkých a středních spalovacích zdrojů, stanoveným v bodě 1 této přílohy, avšak jsou vztáжены k suchému plynu s referenčním obsahem kyslíku 17 % a jsou stanoveny podle kategorie spalovacího zdroje.

4. Emisní limity pro konfigurace spalovacích zdrojů - plynových turbín integrovaných s kotli a podmínky jejich stanovení

4.1. Je-li za plynovou turbínou zařazen spalínový kotel bez přitápění nebo s přitápěním stejným palivem do výše 20 % tepelného příkonu plynové turbíny, platí pro tuto konfiguraci stejné emisní limity a referenční podmínky jejich stanovení jako pro plynové turbíny v bodě 4 této přílohy.

4.2. V případě, že je za plynovou turbínou zařazen spalínový kotel s přitápěním jiným palivem nebo jeho tepelný příkon při použití stejného paliva překračuje tepelný příkon plynové turbíny, stanoví se emisní limit a referenční obsah kyslíku váženým průměrem limitních hodnot stanovených v bodě 4 této přílohy a limitních hodnot stanovených v bodě č. 1 této přílohy, podle podílů tepelného příkonu plynové turbíny a přitápěcího kotle.

4.3. Tepelný příkon zdroje je stanoven výpočtem z výhřevnosti a množství spalovaného paliva. K tomu účelu se použije hodnota minimální výhřevnosti paliva, deklarovaná jeho výrobcem. Není-li udána, stanoví se jako součet výhřevností složek paliva, jejichž průměrný obsah stanoví akreditovaná laboratoř rozbořem používaného paliva.

EMISNÍ LIMITY PRO PLYNOVÉ TURBÍNY

Emisní limity uvedené v tabulce se vztahují na plynové turbíny, které jsou zvláště velkými spalovacími zdroji podle § 54 odst. 7 a 8 zákona a na plynové turbíny, které jsou velkými a středními zdroji

Objemový tok spalin [m ³ /h]	Emisní limit v mg/m ³ vztažený na normální stavové podmínky a suchý plyn při referenčním obsahu kyslíku 15 %			
	TZL	SO ₂	NO _x	CO
<60 000	100 ¹⁾	1700	350	100
≥60 000	50 ²⁾	1700	300	100

Poznámky:

1) Při spalování uhelných suspenzí a energetických plynů z neveřejných distribučních sítí; při spalování kapalných paliv a topných plynů z veřejných distribučních sítí je emisním limitem stupeň tmavosti kouře podle Bacharachovy stupnice, který nesmí překročit při všech provozních stavech 4. stupeň.

2) Při spalování uhelných suspenzí a energetických plynů z neveřejných distribučních sítí; při spalování kapalných paliv a topných plynů z veřejných distribučních sítí je emisním limitem stupeň tmavosti kouře podle Bacharachovy stupnice, který nesmí překročit při trvalém provozu 2. stupeň zčernání a při najíždění 3. stupeň.

EMISNÍ LIMITY PRO ZDROJE KE SPALOVÁNÍ VÍCE DRUHŮ PALIV

1. U zdroje používajícího současně dva nebo více druhů paliv se stanoví hodnoty emisních limitů takto:
  - a) za prvé přiřazením hodnoty emisního limitu odpovídající každému jednotlivému palivu a znečišťující látce v závislosti na jmenovitém tepelném příkonu zdroje,
  - b) za druhé určením vážené hodnoty emisních limitů jednotlivých druhů paliv, a to tak, že jednotlivé hodnoty emisních limitů se vynásobí tepelným příkonem každého paliva a tento součin se vydělí součtem tepelných příkonů dodaných všemi palivy,
  - c) za třetí se vážené limitní hodnoty pro jednotlivá paliva sečtou.
2. U zdroje spalujícího více druhů paliv, ve kterých se používají zbytky z destilace a zpracování ropy samostatně nebo s jinými druhy paliv pro vlastní spotřebu, platí bez ohledu na ustanovení bodu 1 předpisy pro palivo s nejvyšším emisním limitem, pokud během provozu zdroje činí podíl, jímž přispívá toto palivo k souhrnu tepelných příkonů dodaných všemi palivy, alespoň 50 %.
Je-li podíl směrodatného paliva nižší než 50 %, stanoví se hodnota emisního limitu na základě poměrného podílu tepelného příkonu zabezpečeného jednotlivými palivy na součtu tepelných příkonů všech paliv takto:
  - a) za prvé přiřazením hodnoty emisního limitu odpovídající každému jednotlivému palivu a odpovídající znečišťující látce v závislosti na jmenovitém tepelném příkonu zdroje,
  - b) za druhé se vypočte hodnota emisního limitu pro směrodatné palivo (palivo s nejvyšší hodnotou emisního limitu a v případě dvou druhů paliv se stejnou hodnotou emisního limitu, palivo s vyšším tepelným příkonem); tato hodnota se získá vynásobením hodnoty emisního limitu příslušného paliva dvěma a od tohoto součinu se odečte hodnota emisního limitu paliva s nejnižší hodnotou emisního limitu,
  - c) za třetí se určí vážené hodnoty emisních limitů pro jednotlivá paliva, které se získají vynásobením vypočtené hodnoty emisního limitu paliva tepelným příkonem směrodatného paliva, a další jednotlivé hodnoty emisních limitů se vynásobí tepelným příkonem dodaným každým palivem a výsledek násobení se podělí součtem tepelných příkonů dodaných všemi palivy,
  - d) za čtvrté se vážené hodnoty emisních limitů pro jednotlivá paliva sečtou.
3. Jako alternativu k bodu 2 lze použít následující průměrné hodnoty emisních limitů pro oxid siřičitý (bez ohledu na použitou kombinaci paliv):
  - a) pro zdroje uvedené do provozu před 27. listopadem 2003 včetně v průměru 1000 mg/m^3 pro všechny takové zdroje v rámci rafinerie;
  - b) pro zdroje uvedené do provozu po 27. listopadu 2003 v průměru 600 mg/m^3 pro všechny takové zdroje v rámci rafinerie s výjimkou plynových turbín.
4. Použití jiných druhů paliv při najíždění a stabilizaci zdroje se nepovažuje za spalování více druhů paliv.

Příloha č. 7 k nařízení vlády č. 146/2007 Sb.

ÚČINNOST SPALOVÁNÍ PALIV A PŘÍPUSTNÁ KONCENTRACE OXIDU UHELNATÉHO VE SPALINÁCH U MALÝCH SPALOVACÍCH ZDROJŮ

1. Limitní hodnoty účinnosti spalování

1.1. Limitní hodnoty účinnosti spalování pro malé spalovací zdroje spalující kapalná a plynná paliva pro uvedený výkonový rozsah

Jmenovitý tepelný výkon [kW]	Minimální účinnost spalování podle data výroby malého spalovacího zdroje		
	do 31.12.1982	od 01.01.1983 do 31.12.1989	od 01.01.1990
11 -50	86 %	87 %	89 %
> 50	87 %	88 %	90 %

Poznámky:

1. Povolená tolerance chyby měřením je 2 %.
2. Tyto limitní hodnoty neplatí pro zásobníkové ohřívače TUV u kterých je min.účinnost spalování stanovena hodnotou 80 % bez ohledu na výkon a rok výroby. Dále neplatí pro speciální technologické spalovací zdroje – např. kogenerační jednotky, varné kotle, teplovzdušné agregáty, infrazářiče apod., u kterých se v rámci zákona sleduje pouze množství CO.

1.2. Limitní hodnoty účinnosti spalování pro malé spalovací zdroje spalující tuhá paliva pro uvedený výkonový rozsah

Jmenovitý tepelný výkon [kW]	Minimální účinnost spalování podle data výroby malého spalovacího zdroje		
	do 31.12.1982	od 01.01.1983 do 31.12.1989	od 01.1.1990
15 -50	68 %	70 %	72 %
> 50	72 %	73 %	74 %

Poznámka: Povolená tolerance chyby měřením je 2 %.

2. Limitní hodnoty koncentrace oxidu uhelnatého

Každý malý spalovací zdroj (kotel) musí spalovat palivo stanovené výrobcem spalovacího zdroje tak, aby vypočtená koncentrace CO_{ref} ve spalinách nepřekročila maximální povolené množství podle následující tabulky.

Druh paliva	Výkon [kW]	Max.povolené množství CO_{ref} [mg.m ⁻³]	Referenční obsah kyslíku [%]
Tuhá paliva obecně	>15	5.000	6
Dřevo	>15	5.000	11
Kapalná paliva	>11	1.000	3
Plynná paliva	>11	500	3

Hodnota koncentrace CO_{ref} se vypočítá z následujícího vztahu:

$$CO_{ref} = CO_{měř} \times 1,25 \times \frac{21 - O_{2\ ref}}{21 - O_{2\ měř}}$$

CO_{ref}	množství CO - referenční (přepočtené na referenční obsah O_2)
$CO_{měř}$	množství CO - měřené (naměřené množství CO ve spalinách)
$O_{2\ ref}$	množství O_2 - referenční
$O_{2\ měř}$	množství O_2 - měřené (naměřené množství O_2 ve spalinách)
1,25	hustota CO (g/l)

147

NAŘÍZENÍ VLÁDY

ze dne 30. května 2007

o pořadí srážek ze služebního příjmu příslušníků bezpečnostních sborů

Vláda nařizuje podle § 130 odst. 2 zákona č. 361/2003 Sb., o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů:

§ 1

(1) Bezpečnostní sbor příslušníkovi ze služebního příjmu nejprve srazí

- a) zálohu na daň z příjmů fyzických osob¹⁾,
- b) pojistné na sociální zabezpečení a příspěvek na státní politiku zaměstnanosti²⁾ a pojistné na všeobecné zdravotní pojištění³⁾.

(2) Pořadí srážek částek postižených výkonem rozhodnutí nařízeným soudem, správním úřadem nebo orgánem zmocněným k tomu zákonem se řídí zvláštním právním předpisem⁴⁾.

(3) U zálohy na služební příjem, kterou je pří-

slušník povinen vrátit proto, že nebyly splněny podmínky pro přiznání služebního příjmu, u nevyúčtované zálohy na cestovní náhrady, u služebního příjmu za dovolenou, na který příslušník ztratil nárok, popřípadě na který mu nárok nevznikl, a u částky, o kterou byl příslušníkovi snížen základní tarif v důsledku uložení kázeňského trestu, se pořadí srážek řídí dnem, kdy bylo započato s prováděním srážek.

(4) U srážek ze služebního příjmu prováděných na základě žádosti příslušníka⁵⁾ se pořadí srážek řídí dnem, kdy byla žádost doručena bezpečnostnímu sboru.

§ 2

Toto nařízení nabývá účinnosti dnem jeho vyhlášení.

Předseda vlády:

Ing. **Topolánek** v. r.

Ministr vnitra:

MUDr. Mgr. **Langer** v. r.

¹⁾ Zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů.

²⁾ Zákon č. 589/1992 Sb., o pojistném na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti, ve znění pozdějších předpisů.

³⁾ Zákon č. 592/1992 Sb., o pojistném na všeobecné zdravotní pojištění, ve znění pozdějších předpisů.

⁴⁾ Například § 276 až 302 občanského soudního řádu, zákon č. 119/2001 Sb., kterým se stanoví pravidla pro případy souběžně probíhajících výkonů rozhodnutí.

⁵⁾ § 130 odst. 1 zákona č. 361/2003 Sb., o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů.

148

VYHLÁŠKA

ze dne 18. června 2007

o energetické náročnosti budov

Ministerstvo průmyslu a obchodu (dále jen „ministerstvo“) stanoví podle § 14 odst. 5 zákona č. 406/2000 Sb., o hospodaření energií, ve znění pozdějších předpisů, (dále jen „zákon“) k provedení § 6a odst. 1, 2, 5 a 7 zákona:

§ 1

Předmět úpravy

Tato vyhláška zapracovává příslušný předpis Evropských společenství¹⁾, byla oznámena v souladu se směrnicí Evropského parlamentu a Rady 98/34/ES ze dne 22. června 1998 o postupu poskytování informací v oblasti technických norem a předpisů a pravidel pro služby informační společnosti, ve znění směrnice 98/48/ES, a stanoví

- a) požadavky na energetickou náročnost budov, porovnávací ukazatele a výpočtovou metodu stanovení energetické náročnosti budov,
- b) obsah průkazu energetické náročnosti budov a způsob jeho zpracování včetně využití již zpracovaných energetických auditů,
- c) rozsah přezkušování osob z podrobností vypracování energetického průkazu budov.

§ 2

Základní pojmy

Pro účely této vyhlášky se rozumí:

- a) bilančním hodnocením hodnocení založené na výpočtech energie užívané nebo předpokládané k užití v budově pro vytápění, větrání, chlazení, klimatizaci, přípravu teplé vody a osvětlení, za standardizovaného užívání budovy,
- b) dodanou energií energie dodaná do budovy na její systémové hranici,
- c) energetickými systémy budovy soustavy technických zařízení pro vytápění, větrání, chlazení, klimatizaci, přípravu teplé vody a osvětlení,

- d) energonositelem hmota nebo jev, které mohou být použity k výrobě mechanické práce nebo tepla nebo na ovládání chemických nebo fyzikálních procesů,
- e) chlazenou zónou celá budova nebo její ucelená část, v níž je zajišťován chlazením požadovaný stav vnitřního prostředí, pokud jde o jeho teplotní parametry, vlhkost a režim užívání, ke které přiléhá venkovní prostředí nebo další zóna,
- f) klasifikační třídou grafické a slovní vyjádření energetické náročnosti budovy,
- g) klimatizovanou zónou celá budova nebo její ucelená část, v níž je zajišťován požadovaný stav vnitřního prostředí, pokud jde o jeho teplotní parametry, vlhkost, případně čistotu vzduchu a režim užívání, ke které přiléhá venkovní prostředí nebo další zóna,
- h) obálkou budovy všechny konstrukce na systémové hranici celé budovy, které jsou vystaveny venkovnímu prostředí,
- i) pomocnou energií energie užívaná systémy vytápění, větrání, chlazení, klimatizace a přípravy teplé vody k zajištění provozu zařízení měnících dodanou energii na využitelnou energii a dodávku energie do zóny,
- j) referenční budovou výpočtově vytvořená budova téhož druhu, stejného tvaru, velikosti a vnitřního uspořádání, se stejným typem standardizovaného provozu a užívání jako hodnocená budova, a technickými normami předepsanou kvalitou obálky budovy a jejích technických systémů,
- k) standardizovaným užíváním budovy užívání nebo budoucí užívání v souladu s podmínkami vnitřního a venkovního prostředí a provozu stanovenými v technických normách a jiných předpisech²⁾,
- l) systémovou hranicí plocha tvořená vnějším povrchem konstrukcí ohraničujících zónu,

¹⁾ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2002/91/ES o energetické náročnosti budov.

²⁾ Například zákon č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví, ve znění pozdějších předpisů, a související předpisy, vyhláška č. 137/1998 Sb., o obecných technických požadavcích na výstavbu, vyhláška č. 49/1993 Sb., o technických a věcných požadavcích na vybavení zdravotnických zařízení, ve znění pozdějších předpisů, vyhláška č. 106/2001 Sb., o hygienických požadavcích na zotavovací akce pro děti, ve znění pozdějších předpisů, vyhláška č. 347/2002 Sb., o hygienických požadavcích na prodej potravin a rozsah vybavení prodejny podle sortimentu prodávaných potravin, vyhláška č. 6/2003 Sb., kterou se stanoví hygienické limity chemických, fyzikálních a biologických ukazatelů pro vnitřní prostředí pobytových místností některých staveb, vyhláška č. 137/2004 Sb., o hygienických požadavcích na stravovací služby a o zásadách osobní a provozní hygieny při činnostech epidemiologicky závažných, vyhláška č. 410/2005 Sb., o hygienických požadavcích na prostory a provoz zařízení a provozoven pro výchovu a vzdělávání dětí a mladistvých, vyhláška č. 195/2005 Sb., kterou se upravují podmínky předcházení vzniku a šíření infekčních onemocnění a hygienické požadavky na provoz zdravotnických zařízení a ústavů sociální péče, nařízení vlády č. 148/2006 Sb., o ochraně zdraví před nepříznivými účinky hluku a vibrací, nařízení vlády č. 178/2001 Sb., kterým se stanoví podmínky ochrany zdraví zaměstnanců při práci, ve znění pozdějších předpisů.

- m) užitečnou energií energie dodávaná energetickými systémy budovy k zabezpečení požadovaných služeb, a to převedené vnitřní teploty, vlhkosti, osvětlenosti, větrání a přípravu teplé vody, včetně využitelných zisků a ztrát,
- n) venkovním prostředím venkovní vzduch, vzduch v přilehlých nevytápěných prostorech, přilehlá zemina, sousední budova a jiná sousední zóna,
- o) větranou zónou celá budova nebo její ucelená část, v níž je zajišťován větráním požadovaný stav vnitřního prostředí, pokud jde o jeho teplotní parametry a režim užívání, ke které přiléhá venkovní prostředí nebo další zóna,
- p) vnitřním prostředím prostředí uvnitř budovy, které je definováno výpočtovými hodnotami teploty, relativní vlhkosti, případně rychlostí proudění vnitřního vzduchu a světelnou pohodou uvnitř budovy nebo zóny, jejichž parametry jsou předepsány technickými, hygienickými a jinými normami a předpisy,
- q) vytápěnou zónou celá budova nebo její ucelená část, v níž je zajišťován požadovaný stav vnitřního prostředí, pokud jde o jeho teplotní parametry, vlhkost a režim užívání, ke které přiléhá venkovní prostředí nebo další zóna,
- r) zónou skupina prostorů s podobnými vlastnostmi vnitřního prostředí a režimem užívání.

§ 3

Požadavky na energetickou náročnost budovy

(1) Požadavky na energetickou náročnost budovy podle § 6a odst. 1 zákona jsou splněny, je-li energetická náročnost hodnocené budovy stanovená metodou podle § 5 nižší než energetická náročnost referenční budovy při dodržení obecných technických požadavků na výstavbu²⁾. V příloze č. 1 k této vyhlášce jsou upraveny podrobnosti hodnocení splnění požadavků na energetickou náročnost budovy.

(2) Energetickou náročností referenční budovy je celková roční dodaná energie v GJ, která se stanoví bilančním hodnocením referenční budovy podle § 5. V příloze č. 2 k této vyhlášce jsou upraveny podrobnosti výpočtů a požadované vstupní údaje pro hodnocení energetické náročnosti budov. Při změně dokončené budovy se pro výpočet celkové požadované roční dodané energie v GJ zadávají tyto požadované vstupní údaje pouze pro systémy nebo prvky budovy, jichž se změna týká, a ostatní vstupy jsou shodné jako u hodnocené budovy.

(3) Při bilančním hodnocení se musí použít pro stanovení energetické náročnosti referenční budovy stejná výpočtová metoda, jaká byla použita při stanovení energetické náročnosti hodnocené budovy.

(4) Při nesplnění požadavků podle odstavce 1 se pro hodnocenou budovu navrhnou technicky a ekono-

micky vhodná opatření ke snížení energetické náročnosti budovy na požadovanou úroveň. Pro návrh doporučených opatření se využije porovnání dodané energie ke krytí jednotlivých dílčích potřeb s odpovídajícími dílčími referenčními hodnotami.

(5) Postup posouzení technické, ekologické a ekonomické proveditelnosti alternativních systémů dodávek energie pro vytápění, případně pro přípravu teplé vody a chlazení podle § 6a odst. 4 zákona u nových budov nad 1000 m² celkové podlahové plochy je upraven v příloze č. 3 k této vyhlášce.

(6) Energetická náročnost bytové jednotky nebo zóny uvnitř budovy vytvořené pro oddělené užívání se prokazuje splněním požadavků podle odstavce 1 pro celou budovu.

§ 4

Porovnávací ukazatele

- (1) Porovnávací ukazatele jsou splněny, když
  - a) budova, její stavební konstrukce a jejich styky jsou navrženy a provedeny tak, že
    1. stavební konstrukce a jejich styky mají ve všech místech nejméně takový tepelný odpor, že na jejich vnitřním povrchu nedochází ke kondenzaci vodní páry a růstu plísní,
    2. stavební konstrukce a jejich styky mají nejvýše požadovaný součinitel prostupu tepla a číselník prostupu tepla,
    3. uvnitř stavebních konstrukcí nedochází ke kondenzaci vodní páry nebo jen v množství, které neohrožuje jejich funkční způsobilost po dobu předpokládané životnosti,
    4. funkční spáry vnějších výplní otvorů mají nejvýše požadovanou nízkou průvzdušnost, ostatní konstrukce a spáry obvodového pláště budovy jsou téměř vzduchotěsné, s požadovaně nízkou celkovou průvzdušností obálky budovy,
    5. podlahové konstrukce mají požadovaný pokles dotykové teploty, zajišťovaný jejich tepelnou jímavostí a teplotou na vnitřním povrchu,
    6. místnosti mají požadovanou tepelnou stabilitu v zimním i letním období, snižující riziko jejich přílišného chladnutí a přehřívání,
    7. budova má nejvýše požadovaný průměrný součinitel prostupu tepla obálky budovy,
  - b) technická zařízení budovy pro vytápění, větrání, chlazení, klimatizaci, přípravu teplé vody a osvětlení a jejich regulace³⁾ zajistí
    1. požadovanou dodávku užitečné energie pro požadovaný stav vnitřního prostředí,
    2. dodávku energie s požadovanou energetickou účinností,

³⁾ Vyhláška č. 152/2001 Sb., kterou se stanoví pravidla pro vytápění a přípravu teplé vody, měrné ukazatele spotřeby tepelné energie pro vytápění a pro přípravu teplé vody a požadavky na vybavení vnitřních tepelných zařízení budov přístroji regulujícími dodávku tepelné energie konečným spotřebitelům.

3. požadovanou osvětlenost s nízkou spotřebou energie na sdružené a umělé osvětlení,
4. nízkou energetickou náročnost budovy.

(2) Splnění porovnávacích ukazatelů podle odstavce 1 se ověřuje a hodnotí pomocí výpočtů nebo měření uvedených v příloze č. 1 této vyhlášky.

§ 5

Metoda stanovení energetické náročnosti budovy

(1) Energetická náročnost budovy se stanovuje výpočtem celkové roční dodané energie v GJ potřebné na vytápění, větrání, chlazení, klimatizaci, přípravu teplé vody a osvětlení při jejím standardizovaném užívání bilančním hodnocením.

(2) Bilanční hodnocení se provádí intervalovou výpočtovou metodou nejlépe s měsíčním obdobím. Pro budovy s nízkou tepelnou setrvačností se může použít intervalová výpočtová metoda hodinová, nebo s ještě kratším časovým intervalem, s odlišnými podrobnostmi metod výpočtu a vstupních údajů. Podrobnosti hodnocení požadavků na energetickou náročnost budovy jsou upraveny v příloze č. 1 k této vyhlášce.

(3) Celková roční dodaná energie se při bilančním hodnocení stanoví jako součet jednotlivých výpočtových dílčích spotřeb dodané energie pro všechny časové intervaly v roce a pro všechny vytápěné, chlazené, větrané či klimatizované zóny budovy. Výpočet se provádí s rozlišením podle energonositelů.

(4) Pro vzájemné porovnání energetické náročnosti budov stejného typu se stanovuje měrná roční spotřeba energie budovy, vyjádřená poměrem celkové roční dodané energie na jednotku celkové podlahové plochy budovy v kWh/m².

§ 6

Průkaz energetické náročnosti budovy

(1) Průkaz energetické náročnosti budovy (dále jen „průkaz“) tvoří protokol prokazující energetickou náročnost budovy (dále jen „protokol“) a grafické znázornění energetické náročnosti budovy (dále jen „grafické znázornění“).

(2) Protokol obsahuje vždy:

- a) identifikační údaje budovy, kterými jsou
  1. údaje o hodnocené budově, zejména adresa, kód katastrálního území a číslo parcely, na které budova stojí,
  2. údaje o provozovateli, vlastníku či stavebníku,
- b) typ budovy,
- c) užití energie v budově,
- d) technické údaje budovy, kterými jsou:
  1. popis objemů a ploch budovy,
  2. tepelně technické vlastnosti stavebních konstrukcí a obálky budovy,
  3. základní vlastnosti energetických systémů budovy,
  4. dílčí energetická náročnost prvků technických zařízení budovy,

5. celková energetická náročnost hodnocené budovy,
6. referenční hodnoty,
7. vyjádření ke splnění požadavků na energetickou náročnost budovy,

8. celková měrná roční spotřeba energie na celkovou podlahovou plochu hodnocené budovy a měrné spotřeby energie na vytápění, chlazení, větrání, přípravu teplé vody a osvětlení, vztažené vždy na celkovou podlahovou plochu,

9. klasifikační třída energetické náročnosti hodnocené budovy,

e) energetickou bilanci budovy pro standardizované užívání a bilanci energie dodané, popř. vyrobené budovou nebo z budovy odvedené,

f) výsledky posouzení proveditelnosti alternativních systémů podle § 6a odst. 4 zákona u nových budov nad 1000 m² celkové podlahové plochy,

g) doporučená opatření pro technicky a ekonomicky efektivní snížení energetické náročnosti budovy,

1. modernizační opatření ve stavební části a v technickém zařízení budovy,

2. opatření ke zdokonalení obsluhy a provozu budovy a technických zařízení budovy,

3. klasifikační třídu energetické náročnosti hodnocené budovy po provedení doporučených opatření,

h) doba platnosti průkazu, jméno a identifikační číslo osvědčení osoby oprávněné vypracovat průkaz (dále jen „osvědčení“).

(3) Schéma klasifikace energetické náročnosti budovy obsahuje klasifikační třídy A až G a jejich hranice. Podrobnosti hodnocení požadavků na energetickou náročnost budovy pro zařazení budovy do příslušné klasifikační třídy jsou stanoveny v příloze č. 1 k této vyhlášce.

(4) Grafické znázornění obsahuje jméno osoby, která vypracovala průkaz na základě uděleného osvědčení ministerstvem, identifikační číslo osvědčení, adresu hodnocené budovy a její typ, barevnou stupnici klasifikačních tříd A až G, energetickou náročnost hodnocené budovy a její zařazení do klasifikační třídy při bilančním hodnocení a po provedení doporučených opatření, měrnou vypočtenou roční spotřebu energie na celkovou podlahovou plochu hodnocené budovy a po provedení doporučených opatření, dodanou energii pro pokrytí jednotlivých dílčích potřeb v procentech a datum doby platnosti průkazu.

(5) Vzor protokolu a grafického znázornění průkazu je uveden v příloze č. 4 k této vyhlášce.

§ 7

Využití zpracovaných energetických auditů

Ke stanovení energetické náročnosti budovy a zpracování protokolu se využijí údaje ze zpracovaných energetických auditů, zejména:

- a) plochy stavebních konstrukcí a jejich orientace,

- b) součinitele prostupu tepla jednotlivých stavebních konstrukcí,
- c) technická data energetických systémů budov, jako je jejich dimenze a účinnost,
- d) podmínky vnějšího a vnitřního prostředí.

§ 8

Přezkušování osob z podrobností vypracování energetického průkazu

Rozsah přezkoušení je dán podrobnostmi vypracování průkazu energetické náročnosti budov stanovených touto vyhláškou. Okruhy zkušebních otázek jsou uvedeny v příloze č. 5 k této vyhlášce.

§ 9

Zrušovací ustanovení

Vyhláška č. 291/2001 Sb., kterou se stanoví podrobnosti účinnosti užití energie při spotřebě tepla v budovách, se zrušuje.

§ 10

Účinnost

Tato vyhláška nabývá účinnosti dnem 1. července 2007.

Ministr:

Ing. **Říman** v. r.

Podrobnosti splnění požadavků na energetickou náročnost budovy

(1) Měrná spotřeba energie budovy se stanoví:

$$EP_A = 277,8 \times EP/A_c \text{ v kWh/(m}^2 \cdot \text{rok)},$$

EP je vypočtená celková roční dodaná energie v GJ/rok,

A_c je celková podlahová plocha v m^2 .

příčemž

- a) dodaná energie do budovy na její systémové hranici se stanoví v souladu s národními normami zavádějící evropské normy EN 15203 a EN 15315, případně normami je nahrazujícími,
- b) pro energetické systémy stanovené v souladu s národními normami zavádějící evropskou normu EN 15315 případně normami ji nahrazujícími,
- c) včetně užitečné energie dodávané energetickými systémy budovy k poskytování požadovaných služeb stanovené v souladu s národními normami zavádějící evropské normy EN 15203 a EN 15315 případně normami ji nahrazujícími,
- d) požadovaná osvětlenost s nízkou spotřebou energie na sdružené a umělé osvětlení se stanoví v souladu s technickými normami ČSN EN 12464-1 a ČSN 73 4301 a hygienickými požadavky,
- e) splnění porovnávacích ukazatelů podle § 4 odst. 1 se ověřuje a hodnotí pomocí výpočtů nebo měření podle technických norem ČSN 73 0540 a jejich normativních odkazů a souvisejících norem a předpisů, ČSN EN 12454-1, ČSN 36 0020-1 a jejich normativních odkazů a souvisejících norem a předpisů, ČSN EN ISO 13790, ČSN EN 12831, v souladu s národními normami zavádějící evropské normy prEN 14335, EN 13465, prEN 15242, prEN 15241 případně normy je nahrazující a dalších pro potřeby topné soustavy, větrání a klimatizaci a jejich regulaci, jejich normativních odkazů a souvisejících norem a předpisů, ČSN EN 12454-1, ČSN 36 0020-1 a dalších pro osvětlení a jejich normativních odkazů a souvisejících norem a předpisů, ČSN 06 0320 Ohřívání užitkové vody a v souladu s národními normami zavádějící evropskou normu prEN 15316 Topné systémy budov případně normami ji nahrazujícími,
- f) bilanční hodnocení se provádí intervalovou výpočtovou metodou stanovenou podle technické normy ČSN EN ISO 13790 Tepelné chování budov – Výpočet potřeby energie na vytápění nebo v souladu s národními normami zavádějící evropské normy prEN 14335 Výpočtová metoda pro stanovení energetických potřeb a účinnosti soustav a prEN 15315 Topné systémy budov – Celková spotřeba energie, primární energie a emise CO_2 případně normy je nahrazující, nebo intervalovou výpočtovou metodou hodinovou, nebo s ještě kratším časovým intervalem, s odlišnými podrobnostmi metod výpočtu a vstupních údajů podle technických norem a předpisů v souladu s ČSN 06 0320 Ohřívání užitkové vody a v souladu s národními normami zavádějící evropskou normu prEN 15316 Topné systémy budov případně normami ji nahrazujícími,

(2) Třída energetické náročnosti hodnocené budovy se stanoví dle následující tabulky pro vypočtenou měrnou spotřebu energie v kWh/(m².rok), jejíž hodnota je zaokrouhlena na celé číslo, přičemž číslice 5 se zaokrouhluje směrem nahoru. Měrné spotřeby energie v kWh/(m².rok) ve třídě C jsou pro vyjmenované druhy budov hodnotami referenčními.

Druh budovy	A	B	C	D	E	F	G
Rodinný dům	< 51	51 - 97	98 - 142	143 - 191	192 - 240	241 - 286	> 286
Bytový dům	< 43	43 - 82	83 - 120	121 - 162	163 - 205	206 - 245	> 245
Hotel a restaurace	< 102	102 - 200	201 - 294	295 - 389	390 - 488	489 - 590	> 590
Administrativní	< 62	62 - 123	124 - 179	180 - 236	237 - 293	294 - 345	> 345
Nemocnice	< 109	109 - 210	211 - 310	311 - 415	416 - 520	521 - 625	> 625
Vzdělávací zařízení	< 47	47 - 89	90 - 130	131 - 174	175 - 220	221 - 265	> 265
Sportovní zařízení	< 53	53 - 102	103 - 145	146 - 194	195 - 245	246 - 297	> 297
Obchodní	< 67	67 - 121	122-183	184 - 241	242 - 300	301 - 362	> 362

(3) Pro ostatní budovy, které neodpovídají druhu budovy podle tabulky uvedené v odst. 2 se třída energetické náročnosti stanoví v souladu s národními normami zavádějící evropskou normu prEN 15217, případně normami ji nahrazujícími.

(4) Tabulka slovního vyjádření tříd energetické náročnosti budovy

Třída energetické náročnosti budovy	Slovní vyjádření energetické náročnosti budovy
A	Mimořádně úsporná
B	Úsporná
C	Vyhovující
D	Nevyhovující
E	Nehospodárná
F	Velmi nehospodárná
G	Mimořádně nehospodárná

Podrobnosti výpočtů a požadované vstupní údaje pro hodnocení energetické náročnosti budov

(1) Pro splnění požadavků podle § 3 vyhlášky se energetická náročnost referenční budovy stanoví bilančním hodnocením. Při výpočtu se zadávají požadované vstupní údaje uvedené v technických a národních normách zavádějící evropské normy, nebo je nahrazující. Dále pak se pro potřeby vyhlášky stanoví

a) výpočet potřeby energie

1. celkový tepelný tok

pro každou zónu budovy z a každé výpočtové období n se stanoví tepelný tok prostupem pro vnitřní výpočtovou teplotu v budově nebo v zóně budovy ($^{\circ}\text{C}$). Teplota přilehlého prostoru, prostředí nebo zóny ke konstrukci i ($^{\circ}\text{C}$) a vnější teplota se stanoví podle technické normy ČSN 730540-3. Pro účely této vyhlášky lze použít hodnoty doby trvání výpočtového období t (Ms), viz. tabulka 1.

Tabulka 1 - Přepočtení měsíců na Ms

Měsíc	Počet dní	t_h (hodiny)	t (Ms)	Měsíc	Počet dní	t_h (hodiny)	t (Ms)
Leden	31	744	2,6784	Červenec	31	744	2,6784
Únor	28	672	2,4192	Srpen	31	744	2,6784
Březen	31	744	2,6784	Září	30	720	2,592
Duben	30	720	2,592	Říjen	31	744	2,6784
Květen	31	744	2,6784	Listopad	30	720	2,592
Červen	30	720	2,592	Prosinec	31	744	2,6784

2. tepelné zisky z vnitřních zdrojů tepla

Tabulka 2 - Časový podíl doby provozu f_{APP} a průměrná měrná produkce tepla od spotřebičů q_{APP}

Typ budovy	f_{APP}	q_{APP}
Hotel	0,50	4
Restaurace	0,25	10
Administrativní	0,20	15
Nemocnice	0,20	15
Vzdělávací zařízení	0,15	5
Sportovní zařízení	0,25	4
Obchodní	0,25	10

Tabulka 3 - Měrná produkce tepla od spotřebičů a obyvatel $q_{APP+OCC}$

Typ budovy	$q_{APP+OCC}$
Rodinný, bytový dům	6,00

Uvolněné teplo z osvětlení se stanoví podle kolísání spotřeby elektřiny s ohledem na roční průměr pro každé uvažované výpočtové období n , (-). Pro účely této vyhlášky lze použít pro nepřetržitě užívaný objekt, který nemá podíl sdruženého umělého osvětlení hodnoty $d_{LL,n}$ podle tabulky 4.

Tabulka 4 - Národní měsíční hodnoty parametru $d_{LL,n}$

Měsíc	$d_{LL,n}$	Měsíc	$d_{LL,n}$
Leden	-0,9	Červenec	-0,94
Únor	-0,91	Srpen	-0,93
Březen	-0,92	Září	-0,91
Duben	-0,93	Říjen	-0,91
Květen	-0,94	Listopad	-0,89
Červen	-0,94	Prosinec	-0,88

Tabulka 5 - Roční počet hodin činnosti s přihlédnutím k typu budovy

Typ budovy	Roční počet hodin činnosti		
	t_D	t_N	t_{total}
Hotely	3 000	2 000	5 000
Restaurace	1250	1 250	2 500
Administrativní	2 250	250	2 500
Nemocnice	3 000	2 000	5 000
Vzdělávací zařízení	1800	200	2 000
Sportovní zařízení	2 000	2 000	4 000
Obchodní	3 000	2 000	5 000

Tabulka 6 - Vliv denního světla v budovách s regulací osvětlení

Vliv denního světla		
Typ budovy	Způsob ovládání	F_D
Administrativní, sportovní zařízení,	Ruční	1,0
	Stmívání fotobuňkou – stálá osvětlenost	0,9
	Stmívání fotobuňkou – stálá osvětlenost se snímáním denního světla	0,8
Hotely, restaurace, obchodní	Ruční	1,0
	Stmívání fotobuňkou – stálá osvětlenost	0,9
Nemocnice a vzdělávací zařízení	Ruční	1,0
	Stmívání fotobuňkou – stálá osvětlenost	0,9
	Stmívání fotobuňkou – stálá osvětlenost se snímáním denního světla	0,7
Rodinné a bytové domy	Ruční	1,0
	Stmívání fotobuňkou – stálá osvětlenost	0,9
	Stmívání fotobuňkou – stálá osvětlenost se snímáním denního světla	0,8

Pozn.: Uvedené hodnoty platí pro alespoň 60% instalovaného osvětlení řízeného uvedeným typem ovládání

Tabulka 7 - Vliv obsazenosti pro budovy s ovládáním osvětlení

Vliv obsazenosti		
Typ budovy	Způsob ovládání	F_O
Administrativní a vzdělávací zařízení	Ruční	1,0
	Automatické pro $\leq 60\%$ zapojeného příkonu	0,9
Restaurace, sportovní zařízení, obchodní	Ruční	1,0
Hotely	Ruční	0,7
Nemocnice	Ruční (z části automatické ovládání)	0,8
Rodinné a bytové domy	Ruční	1,0

Pozn.: Uvedené hodnoty platí pro automatické ovládání s čidlem na přítomnost zřízené alespoň jedno na vnitřní prostor a ve velkých prostorech nejméně jedno na 30 m²

3. sluneční tepelné zisky

pro stanovení účinné sběrné plochy zasklených ploch se korekční činitel rámu (-), kterým je podíl průsvitné plochy a celkové plochy zaskleného prvku, uvažuje hodnotou $F_F = 0,3$ pro vytápění a 0,2 pro chlazení. Stupeň využití tepelných zisků pro vytápění se stanoví na základě numerických referenčních hodnot $a_{0,H}$ a $\tau_{0,H}$ a závisí na době, kdy je zóna budovy využívána. Stanoví se podle tabulky 8 nebo z časového obsazení.

Tabulka 8 - Hodnoty numerických parametrů $a_{0,H}$ a referenční časové konstanty $\tau_{0,H}$

Typ budovy		$a_{0,H}$	$\tau_{0,H}$
Trvale vytápěné budovy více než 12 h denně	Měsíční výpočetní metoda	1,0	15
Budovy vytápěné méně než 12 h denně		0,8	70

Stupeň využití tepelných ztrát pro chlazení pro každý měsíc n a pro každou zónu budovy z závisí na referenčním číselném parametru $a_{0,C}$ (-) a referenční časové konstantě $\tau_{0,C}$ (h) podle tabulky 9 nebo je stanoven z časového obsazení budovy.

Tabulka 9 - Hodnoty numerických parametrů $a_{0,C}$ a referenční časové konstanty $\tau_{0,C}$

Typ budovy		$a_{0,C}$	$\tau_{0,C}$
Trvale chlazené budovy více než 12 h denně	Měsíční výpočetní metoda	1,0	15
Budovy chlazené méně než 12 h denně		1,0	15

Časová konstanta budovy v topném a chladicím režimu (h) se stanoví na základě vnitřní tepelné kapacity budovy C_m (kJ/m²K), podle tabulky 10.

Tabulka 10 - Vnitřní tepelná kapacita pro vybrané konstrukce

Vnitřní tepelná kapacita budovy	C_m
Konstrukce lehká – měrná hmotnost do 600 kg/m ³	180
Konstrukce střední – měrná hmotnost > 600 kg/m ³	324
Konstrukce těžká – měrná hmotnost > 1000 kg/m ³	468

b) výpočet dodané energie

1. dodaná energie na vytápění

stanoví se výpočtem, kde účinnost výroby energie zdrojem i je $\eta_{\text{gen};H;c;i}$ (-) jejíž hodnota se stanoví podle nařízení vlády č. 25/2003 Sb., a vyhlášky č.150/2001 Sb. Pokud je zdrojem energie tepelné čerpadlo, pak $\eta_{\text{gen};H} = 1$. Účinnost regulace zdroje energie i $\eta_{\text{gen};H;\text{ctrl};i}$ (-) se stanoví podle tabulky 11, pokud je zdrojem energie tepelné čerpadlo, pak $\eta_{\text{gen};H;\text{ctrl}} = 1$.

Tabulka 11 - Účinnost regulace zdroje energie $\eta_{\text{gen};H;\text{ctrl}}$

Typ regulace	$\eta_{\text{gen};H;\text{ctrl}}$
Ruční	0,95
Automatická	0,97

$\text{COP}_{\text{gen};H;c;i}$ (-) je poměr mezi tepelným výkonem a příkonem zdroje tepla na bázi tepelného čerpadla i poháněného elektrickou energií nebo plynem. Systémy bez tepelného čerpadla mají koeficient $\text{COP}_{\text{gen};H;c;i} = 1$. Hodnota poměru $\text{COP}_{\text{gen};H;c;i}$ se stanoví podle tabulky 12, kde jsou uvedeny parametry při definované teplotě primárního a topného média.

Tabulka 12 - Příklady hodnoty $\text{COP}_{\text{gen};H;c;i}$ pro systémy s tepelným čerpadlem

Tepelný zdroj - teplota primárního média (°C)	Teplotní úroveň potřeby tepla					
	$\theta_{\text{supp}} < 35 \text{ °C}$		$35 \text{ °C} \leq \theta_{\text{supp}} < 45 \text{ °C}$		$45 \text{ °C} \leq \theta_{\text{supp}} < 55 \text{ °C}$	
	EHP	GHP	EHP	GHP	EHP	GHP
Země (0°C) / vzduch (7°C)	3,4	1,6	3,8/4,9	1,5	2,5/3,2	1,4
Odpadní teplo (20°C)	6,1	2,6	5,1	2,2	4,4	2,0
Podzemní voda (10°C)	4,7	2,1	5,3	1,9	3,5	1,8
Povrchová voda (5°C)	4,1	1,9	4,5	1,8	2,9	1,7

Pozn.: EHP – tepelné čerpadlo poháněné elektřinou

GHP - tepelné čerpadlo poháněné plynem

θ_{supp} – je teplota topné vody dodávané z tepelného čerpadla do topného systému.

2. spotřeba tepelné energie na vytápění VZT jednotkami

měrný tok vzduchu VZT jednotkou se stanoví jako součet všech hlavních měrných toků vzduchu zónami z důvodu mechanického větrání v měsíci. Korekční podíl $f_{c;\text{vent}}$ (-) se zavádí z důvodu ovládnání na větrací jednotce, která redukuje dodávku venkovního vzduchu. Jeho hodnoty jsou stanoveny v tabulce 13.

Tabulka 13 - Opatření snižující dodávku venkovního vzduchu pro větrací jednotky

Větrací systém s instalovaným ovládním	$f_{c,vent}$
Ovládní snižující tok vzduchu nejméně na 80% maximální kapacity	0,8
Ovládní snižující tok vzduchu nejméně na 60% maximální kapacity	0,6
Ovládní snižující tok vzduchu nejméně na 40% maximální kapacity	0,4
Všechny ostatní případy	1

3. dodaná energie na chlazení

$COP_{gen,C;i}$ (-) je poměr mezi chladícím výkonem a příkonem zdroje chladu i . Jeho hodnoty jsou stanoveny v tabulce 14.

Tabulka 4 - Příklady hodnot $COP_{gen,C}$ pro zdroje chlazení

Zdroj dodávky chladu	$COP_{gen,C}$
Kompresorové chlazení - nepřímé zpětné chlazení vodou	
Pístový a scroll kompresor (15 – 1 500 kW)	3,7
Šroubový kompresor (200 – 2 000 kW)	4,5
Turbokompresor (500 – 8 000 kW)	5,1
Kompresorové chlazení - přímé zpětné chlazení vzduchem	
Pístový a scroll kompresor (15 – 1 500 kW)	2,9
Šroubový kompresor (200 – 2 000 kW)	3,3
Přímé chlazení vzduchu v zóně - kompaktní systémy (<15 kW)	
Kompaktní okenní klimatizátor	2,6
Split systém	2,7
Multi-Split systém	2,8
Přímé chlazení vzduchu v zóně (>10 kW)	
VRV systém s proměnným průtokem chladiva	33,5
Absorpční chlazení	0,7

4. spotřeba pomocné energie na vytápění a chlazení

spotřeba energie na čerpací práci ve výpočtovém období n se stanoví na základě váhového činitele regulace čerpadel otopného systému $f_{c,H}$ (-) a váhového činitele regulace čerpadel chladícího systému $f_{c,C}$ (-). Jejich hodnoty jsou stanoveny v tabulce 15.

Tabulka 15 - Váhový činitel regulace čerpadel $f_{c,H}$ a $f_{c,C}$

Typ čerpadel	$f_{c,H}, f_{c,C}$
Jednotáčkové	1,00
Tříotáčkové	0,68
S proměnnými otáčkami	0,54

5. spotřeba pomocné energie na mechanické větrání

ve výpočtovém období n se stanoví v návaznosti na váhový činitel regulace pohonu ventilátorů větracího systému $f_{c,vent}$ (-), jehož hodnoty se stanoví podle tabulky 16.

Tabulka 16 - Váhový činitel regulace pohonu ventilátorů

Typ pohonu	$f_{c,vent}$
Jednootáčkový pohon	1,00
Tříotáčkový pohon	0,68
Pohon s proměnnými otáčkami	0,54

Měrná spotřeba elektřiny ventilátorů e_{vent} (Ws/m^3) se stanoví podle tabulky 17.

Tabulka 17 - Měrná spotřeba ventilátorů

Ventilační systém	e_{vent}
Pouze mechanický odtah	1,2
Mechanický přívod, případně v kombinaci s mechanickým odtahem, bez přívodu chladícího vzduchu	2
Ostatní případy	3

c) spotřeba a výroba energie z kombinované výroby elektřiny a tepla

účinnost výroby elektřiny při kogeneračním způsobu výroby tepelné a elektrické energie je součástí provozních údajů nebo uvedena ve jmenovitých hodnotách typových jednotek. Pokud není účinnost výroby elektřiny z KVET známa, pak se pro účely vyhlášky stanoví hodnoty účinnosti podle tabulky 18.

Tabulka 18 - Indikativní hodnoty účinnosti pro různé druhy KVET

	Plynový spalovací motor	Naftový spalovací motor	Mikroturbína	Stirlingův motor	Palivový článek
Elektrická účinnost (při jmenovitém zatížení)	0,21 – 0,38	0,30 – 0,40	0,13 – 0,32	0,10 – 0,25	0,25 – 0,50
Tepelná účinnost (při jmenovitém zatížení)	0,45 - 0,61	0,50 – 0,60	0,52 – 0,66	0,61 – 0,95	0,35 – 0,70
Celková účinnost (při jmenovitém zatížení)	0,73 – 0,95	0,78 – 0,95	0,70 – 0,90	0,83 – 1,05	0,75 – 0,95

Posouzení technické, ekologické a ekonomické proveditelnosti alternativních systémů dodávek energie

(1) Technická proveditelnost alternativních systémů a jejich vzájemných kombinací závisí na velikosti a typu budovy, její lokalitě a prostorovém umístění, na charakteru užívání, technickém řešení energetických systémů budovy, velikosti a časovém průběhu spotřeby energie v budově. Technická proveditelnost je posuzována již ve fázi koncepčního návrhu stavebního řešení budovy a jejích technických zařízení.

(2) Technická a ekologická proveditelnost se posuzuje zejména z těchto hledisek:

- a) dostupnost centrálního zásobování teplem či blokové výtopny a vzdálenost od sítě/zdroje CZT či blokové výtopny;
- b) možnost instalace a využití kombinované výroby elektřiny a tepla (zda je v budově či v okolí zajištěn odpovídající odběr elektřiny a tepla);
- c) možnost dodávek z již existujícího zdroje kombinované výroby elektřiny a tepla, který by odpovídal potřebám hodnocené budovy co do potřebných dodávek tepla a elektřiny;
- d) zabezpečení dodávek biomasy či výroby bioplynu pro výrobu tepla (a elektřiny) po dobu životnosti instalovaných spalovacích zařízení, vhodnost jejich využití v dané lokalitě a budově;
- e) dostupnost zdrojů geotermální energie, možnosti pro instalaci plášťových či střešních solárních kolektorů a fotovoltaických článků
- f) možnosti akumulace tepla, dostupnost zdroje energie (voda, zem) pro tepelná čerpadla.

(3) Ekonomická efektivnost energeticky úsporných opatření se posuzuje podle zvláštního právního předpisu⁴.

(4) Přínosy doporučených technicky, ekologicky a ekonomicky efektivních energeticky úsporných opatření jsou podkladem pro stanovení třídy energetické náročnosti hodnocené budovy po provedení doporučených opatření.

(5) Doporučená technicky, ekologicky a ekonomicky efektivní opatření jsou součástí protokolu k průkazu energetické náročnosti budovy při hodnocení budov podle § 6a odst. 2 písm. b) a c) zákona.

---

⁴ Vyhláška č. 213/2001 Sb., ve znění vyhlášky č. 425/2004 Sb., kterou se vydávají podrobnosti náležitostí energetického auditu.

Vzor průkazu energetické náročnosti budovy

(1) Protokol

a) identifikační údaje budovy

Adresa budovy (místo, ulice, popisné číslo, PSČ):	
Účel budovy:	
Kód obce:	
Kód katastrálního území:	
Parcelní číslo:	
Vlastník nebo společenství vlastníků, popř. stavebník:	
Adresa:	
IČ:	
Tel./e-mail:	
Provozovatel, popř. budoucí provozovatel:	
Adresa:	
IČ:	
Tel./e-mail:	
☐ Nová budova	☐ Změna stávající budovy
☐ Umístění na veřejně přístupném místě podle § 6a odst. 6 zákona č. 406/2000 Sb.	

b) typ budovy

☐ Rodinný dům	☐ Bytový dům	☐ Hotel a restaurace
☐ Administrativní budova	☐ Nemocnice	☐ Budova pro vzdělávání
☐ Sportovní zařízení	☐ Budova pro velkoobchod a maloobchod	
☐ Jiný druh budovy – připojte jaký:		

c) užití energie v budově

1. stručný popis energetického a technického zařízení budovy

2. druhy energie užívané v budově

☐ Elektrická energie	☐ Tepelná energie	☐ Zemní plyn
☐ Hnědé uhlí	☐ Černé uhlí	☐ Koks
☐ TTO	☐ LTO	☐ Nafta
☐ Jiné plyny	☐ Druhotná energie	☐ Biomasa
☐ Ostatní obnovitelné zdroje – připojte jaké:		
☐ Jiná paliva – připojte jaká:		

3. hodnocená dílčí energetická náročnost budovy EP

☐ Vytápění (EP_H)	☐ Příprava teplé vody (EP_{DHW})
☐ Chlazení (EP_C)	☐ Osvětlení (EP_{Light})
☐ Mechanické větrání (vč. zvlhčování) ($EP_{Aux;Fans}$)	

d) technické údaje budovy

1. stručný popis budovy

2. geometrické charakteristiky budovy

Objem budovy V – vnější objem vytápěné budovy (m^3)	
Celková plocha obálky A – součet vnějších ploch ochlazovaných konstrukcí ohraničujících objem budovy (m^2)	
Celková podlahová plocha budovy A_c (m^2)	
Objemový faktor tvaru budovy A/V (m^2/m^3)	

3. klimatické údaje a vnitřní výpočtová teplota

Klimatické místo	
Venkovní návrhová teplota v topném období θ_e ($^{\circ}C$)	
Převažující vnitřní výpočtová teplota v topném období θ_i ($^{\circ}C$)	

4. charakteristika ochlazovaných konstrukcí budovy

Ochlazovaná konstrukce	Plocha A (m^2)	Součinitel prostupu tepla U (W/m^2K)	Měrná ztráta konstrukce prostupem tepla H_T (W/K)
Tepelné vazby mezi konstrukcemi			
Celkem			

5. tepelně technické vlastnosti budovy

Požadavek podle § 6a Zákona	Jednotka	Hodnocení
1. Stavební konstrukce a jejich styky mají ve všech místech nejméně takový tepelný odpor, že jejich vnitřní povrchová teplota nezpůsobí kondenzaci vodní páry.		
2. Stavební konstrukce a jejich styky mají nejvýše požadovaný součinitel prostupu tepla a číselný součinitel prostupu tepla.		
3. U stavebních konstrukcí nedochází k vnitřní kondenzaci vodní páry nebo jen v množství, které neohrožuje jejich funkční způsobilost po dobu předpokládané životnosti.		
4. Funkční spáry vnějších výplňových otvorů mají nejvýše požadovanou nízkou průvzdušnost, ostatní konstrukce a spáry obvodového pláště budovy jsou téměř vzduchotěsné, s požadovaně nízkou celkovou průvzdušností obvodového pláště.		
5. Podlahové konstrukce mají požadovaný pokles dotykové teploty, zajišťovaný jejich tepelnou jímavostí a teplotou na vnitřním povrchu.		
6. Místnosti (budova) mají požadovanou tepelnou stabilitu v zimním i letním období, snižující riziko jejich přílišného chladnutí a přehřívání.		
7. Budova má požadovaný nízký průměrný součinitel prostupu tepla obvodového pláště U_{em}		

Pozn. Hodnoty 1., 2., 3. převzaty z projektové dokumentace.

6. vytápění

Topný systém budovy			
Typ zdroje energie			
Použité palivo			
Jmenovitý tepelný výkon kotle (kW)			
Průměrná roční účinnost zdroje energie (%)	☐ Výpočet	☐ Měření	☐ Odhad
Roční doba využití zdroje (hod./rok)	☐ Výpočet	☐ Měření	☐ Odhad
Regulace zdroje energie			
Údržba zdroje energie	☐ Pravidelná	☐ Pravidelná smluvní	☐ Není
Převažující typ topné soustavy			
Převažující regulace topné soustavy			
Rozdělení topných větví podle orientace budovy	☐ Ano		☐ Ne
Stav tepelné izolace rozvodů topné soustavy ⁵			

7. dílčí hodnocení energetické náročnosti vytápění

	Bilanční
Dodaná energie na vytápění $Q_{\text{fuel,H}}$ (GJ/rok)	
Spotřeba pomocné energie na vytápění $Q_{\text{Aux,H}}$ (GJ/rok)	
Energetická náročnost vytápění $EP_H = Q_{\text{fuel,H}} + Q_{\text{Aux,H}}$ (GJ/rok)	
Energetická náročnost vytápění referenční budovy $R_{\text{rq,H}}$ (GJ/rok)	
Měrná spotřeba energie na vytápění vztažená na celkovou podlahovou plochu $EP_{\text{H,A}}$ (kWh/(m ² .rok))	

8. větrání a klimatizace

Mechanické větrání			
Typ větracího systému			
Tepelný výkon (kW)			
Jmenovitý elektrický příkon systému větrání (kW)			
Jmenovité průtokové množství vzduchu (m ³ /hod)			
Převažující regulace větrání			
Údržba větracího systému	☐ Pravidelná	☐ Pravidelná smluvní	☐ Není
Zvlhčování vzduchu			
Typ zvlhčovací jednotky			
Jmenovitý příkon systému zvlhčování (kW)			
Použité médium pro zvlhčování	☐ Pára		☐ Voda
Regulace klimatizační jednotky			
Údržba klimatizace	☐ Pravidelná	☐ Pravidelná smluvní	☐ Není
Stav tepelné izolace VZT jednotky a rozvodů			

Chlazení			
Druh systému chlazení			
Jmenovitý el. příkon pohonu zdroje chladu (kW)			
Jmenovitý chladicí výkon (kW)			
Převažující regulace zdroje chladu			
Převažující regulace chlazeného prostoru			
Údržba zdroje chladu	☐ Pravidelná	☐ Pravidelná smluvní	☐ Není
Stav tepelné izolace rozvodů chladu ⁷			

9. dílčí hodnocení energetické náročnosti mechanického větrání (vč. zvlhčování)

	Bilanční
Spotřeba pomocné energie na mech. větrání $Q_{Aux,Fans}$ (GJ/rok)	
Dodaná energie na zvlhčování $Q_{fuel,Hum}$ (GJ/rok)	
Energetická náročnost mechanického větrání (vč. zvlhčování) $EP_{Aux,Fans} = Q_{Aux,Fans} + Q_{fuel,Hum}$ (GJ/rok)	
Energetická náročnost mech. větrání referenční budovy $R_{rq,Fans}$ (GJ/rok)	
Měrná spotřeba energie na mech. větrání vztážená na celkovou podlahovou plochu $EP_{Fans,A}$ (kWh/(m ² .rok))	

10. dílčí hodnocení energetické náročnosti chlazení

	Bilanční
Dodaná energie na chlazení $Q_{fuel,C}$ (GJ/rok)	
Spotřeba pomocné energie na chlazení $Q_{Aux,C}$ (GJ/rok)	
Energetická náročnost chlazení $EP_C = Q_{fuel,C} + Q_{Aux,C}$ (GJ/rok)	
Energetická náročnost chlazení referenční budovy $R_{rq,C}$ (GJ/rok)	
Měrná spotřeba energie na chlazení vztážená na celkovou podlahovou plochu $EP_{C,A}$ (kWh/m ² .rok))	

11. příprava teplé vody (TV)

Příprava teplé vody (TV)			
Druh přípravy TV			
Systém přípravy TV v budově	☐ Centrální	☐ Lokální	☐ Kombinovaný
Použitá energie			
Jmenovitý příkon pro ohřev TV (kW)			
Průměrná roční účinnost zdroje přípravy (%)	☐ Výpočet	☐ Měření	☐ Odhad
Objem zásobníku TV (litry)			
Údržba zdroje přípravy TV	☐ Pravidelná	☐ Pravidelná smluvní	☐ Není
Stav tepelné izolace rozvodů TV ⁷			

12. dílčí hodnocení energetické náročnosti přípravy teplé vody

	Bilanční
Dodaná energie na přípravu TV $Q_{\text{fuel,DHW}}$ (GJ/rok)	
Spotřeba pomocné energie na přípravu TV $Q_{\text{Aux,DHW}}$ (GJ/rok)	
Energetická náročnost přípravy TV $EP_{\text{DHW}} = Q_{\text{fuel,DHW}} + Q_{\text{Aux,DHW}}$ (GJ/rok)	
Energetická náročnost přípravy TV referenční budovy $R_{\text{rq,DHW}}$ (GJ/rok)	
Měrná spotřeba energie na osvětlení vztažená na celkovou podlahovou plochu $EP_{\text{DHW,A}}$ (kWh/m ² .rok)	

13. osvětlení

Typ osvětlovací soustavy	
Celkový elektrický příkon osvětlení budovy	
Způsob ovládání osvětlovací soustavy	

14. dílčí hodnocení energetické náročnosti osvětlení

	Bilanční
Dodaná energie na osvětlení $Q_{\text{fuel,Light,E}}$ (GJ/rok)	
Energetická náročnost osvětlení $EP_{\text{Light}} = Q_{\text{fuel,Light,E}}$ (GJ/rok)	
Energetická náročnost osvětlení referenční budovy $R_{\text{rq,Light}}$ (GJ/rok)	
Měrná spotřeba energie na osvětlení vztažená na celkovou podlahovou plochu $EP_{\text{Light,A}}$ (kWh/(m ² .rok))	

15. ukazatel celkové energetické náročnosti budovy

	Bilanční
Energetická náročnost budovy EP (GJ/rok)	
Energetická náročnost referenční budovy R_{rq} (GJ/rok)	
Vyjádření ke splnění požadavků na energetickou náročnost budovy	
Měrná spotřeba energie na celkovou podlahovou plochu EP_A (kWh/m ² .rok))	
Třída energetické náročnosti hodnocené budovy	

e) energetická bilance budovy pro standardní užívání

1. dodaná energie z vnější strany systémové hranice budovy stanovená bilančním hodnocením

Energonositel	Vypočtené množství dodané energie	Energie skutečně dodaná do budovy	Jednotková cena
	GJ/rok	GJ/rok	Kč/GJ
Celkem			

2. energie vyrobená v budově

Druh zdroje energie	Vypočtené množství vyrobené energie
	GJ/rok
Celkem	

- f) ekologická a ekonomická proveditelnost alternativních systémů a kogenerace u nových budov s podlahovou plochou nad 1 000 m²

☐ Místní obnovitelný zdroj energie	☐ Kogenerace
☐ Dálkové vytápění nebo chlazení	☐ Blokové vytápění nebo chlazení
☐ Tepelné čerpadlo	☐ Jiné

1. postup a výsledky posouzení ekologické a ekonomické proveditelnosti technicky dostupných a vhodných alternativních systémů dodávek energie

Výpočet, ekonomická analýza

g) doporučená technicky a ekonomicky vhodná opatření pro snížení energetické náročnosti budovy

1. doporučená opatření

Popis opatření	Úspora energie (GJ)	Investiční náklady (tis. Kč)	Prostá doba návratnosti
Úspora celkem se zahrnutím synergických vlivů			

2. hodnocení budovy po provedení doporučených opatření

	Bilanční
Energetická náročnost budovy EP (GJ/rok)	
Třída energetické náročnosti	
Měrná spotřeba energie na celkovou podlahovou plochu (kWh/m ² .rok)	

h) další údaje

1. doplňující údaje k hodnocené budově

2. seznam podkladů použitých k hodnocení budovy

(2) Doba platnosti průkazu a identifikace zpracovatele

Doba platnosti průkazu

Průkaz vypracoval

Osvědčení č.

Dne:

(2) Grafické znázornění průkazu energetické náročnosti budovy

- a) Grafického znázornění průkazu je umístěno symetricky na bílém podkladě formátu A4 (210 x 297 mm) a samotná šablona má rozměr 180 x 232 mm.
- b) Tvar a velikost použitého a předepsaného písma:
Je použito standardního fontu Arial, případně Arial tučné velikosti 33 (záhlaví průkazu); velikost 24 (klasifikační třídy a klasifikační hodnocení) a velikost 14 (text průkazu).
- d) Údaje na grafickém znázornění musí být nejméně v rozsahu:
1. typ budovy nebo části budovy, místní označení budovy, adresa budovy,
  2. zařazení budovy do klasifikační třídy podle bilančního hodnocení,
  3. zařazení budovy do klasifikační třídy podle bilančního hodnocení, kterou je možno dosáhnout po provedení doporučených opatření pro technicky a ekonomicky efektivní snížení energetické náročnosti budovy,
  4. celková vypočtená roční dodaná energie v GJ stanovená bilančním hodnocením v současném stavu a po provedení doporučených opatření pro technicky a ekonomicky efektivní snížení energetické náročnosti budovy,
  5. měrná vypočtená roční spotřeba energie v kWh/m² v současném stavu a po provedení doporučených opatření pro technicky a ekonomicky efektivní snížení energetické náročnosti budovy,
  6. dodaná energie pro pokrytí jednotlivých dílčích potřeb v procentech,
  7. platnost průkazu,
  8. tituly, jméno a příjmení osoby, která vypracovala energetický průkaz budovy, včetně identifikačního čísla osvědčení o odborné způsobilosti.
- e) Použité barvy

CMYK – cyan, magenta, žlutá, černá.

Příklad 07X0: 0 % cyan, 70 % magenta, 100 % žlutá, 0 % černá

f) Barevnost jednotlivých prvků

Šipky	Kód barvy
A	X0X0
B	70X0
C	30X0
D	00X0
E	03X0
F	07X0
G	0XX0
Barva rámečku	X070

Barva pozadí šipky udávající klasifikační třídu hodnocené budovy je bílá.
Celý text je černý. Pozadí je bílé.

(3) Grafické znázornění

PRŮKAZ ENERGETICKÉ NÁROČNOSTI BUDOVY

Typ budovy, místní označení Adresa budovy Celková podlahová plocha:	Hodnocení budovy			
	stávající stav	po realizaci doporučení		
Měrná vypočtená roční spotřeba energie v kWh/m ² rok	XY	XY		
Celková vypočtená roční dodaná energie v GJ	XY	XY		
Podíl dodané energie připadající na:				
Vytápění	Chlazení	Větrání	Teplá voda	Osvětlení
%	%	%	%	%
Doba platnosti průkazu				
Průkaz vypracoval	Jméno a příjmení Osvědčení č.			

Okruhy zkušebních otázek k podrobnostem vypracování průkazu energetické náročnosti budov podle vyhlášky č. 148/2007 Sb.

1. související právní a technické předpisy, případně předpisy a normy je nahrazující v platném znění;
2. podrobnosti vypracování průkazu energetické náročnosti – základní pojmy;
3. rozsah budov pro které se hodnocení zpracovává;
4. porovnávací ukazatele pro hodnocení budovy, jejích stavebních konstrukcí a jejich styků;
5. porovnávací ukazatele technických zařízení budovy pro dosažení její nízké energetické náročnosti;
6. podmínky stanovení energetické náročnosti budovy bilančním hodnocením;
7. operativní hodnocení energetické náročnosti budovy, metodika a podmínky použitelnosti při prokazování splnění požadavků podle § 6a odst. 1 zákona č. 406/2006 Sb.;
8. výpočtové hodnoty charakterizující standardizované užívání budovy;
9. alternativní systémy vytápění a posouzení jejich využitelnosti podle § 6a odst. 4 zákona č. 406/2006 Sb., o hospodaření energií;
10. opatření pro technicky a ekonomicky efektivní snížení energetické náročnosti budovy, jejich výběr a zdůvodnění;
11. varianty metodiky hodnocení energetické náročnosti budov podle národních technických norem zavádějících EN 15 217 do českých právních předpisů;
12. využití již provedených energetických auditů pro vypracování průkazu energetické náročnosti budovy, podmínky a rozsah využitelnosti údajů.

149

N Á L E Z

Ústavního soudu

Jménem České republiky

Ústavní soud rozhodl dne 6. března 2007 v plénu ve složení Stanislav Balík, František Duchoň, Vlasta Formánková, Pavel Holländer, Vladimír Kůrka, Jiří Mucha, Jan Musil, Jiří Nykodým, Pavel Rychetský, Miloslav Výborný a Eliška Wagnerová o návrhu Krajského soudu v Českých Budějovicích – pobočky v Táboře na zrušení ustanovení § 26 odst. 3 a 4 zákona č. 449/2001 Sb., o myslivosti, ve znění pozdějších předpisů,

takto:

I. Návrh na zrušení ustanovení § 26 odst. 3 zákona č. 449/2001 Sb., o myslivosti, ve znění pozdějších předpisů, se odmítá.

II. Návrh na zrušení ustanovení § 26 odst. 4 zákona č. 449/2001 Sb., o myslivosti, ve znění pozdějších předpisů, se zamítá.

Odůvodnění

I.

Rekapitulace návrhu

1. Podáním doručeným Ústavnímu soudu dne 27. 1. 2006 navrhl Krajský soud v Českých Budějovicích – pobočka v Táboře (senát 15 Co ve složení: předseda senátu JUDr. Robert Ožvald a soudci JUDr. Marcela Pechová a JUDr. Libuše Vorlíčková) s odvoláním na čl. 95 odst. 2 Ústavy České republiky (dále též „Ústava“) a podle § 64 odst. 3 zákona č. 182/1993 Sb., o Ústavním soudu, ve znění pozdějších předpisů, (dále jen „zákon o Ústavním soudu“), aby Ústavní soud zrušil ustanovení § 26 odst. 3 a 4 zákona č. 449/2001 Sb., o myslivosti, ve znění zákonů č. 320/2002 Sb., č. 59/2003 Sb. a č. 444/2005 Sb., neboť jsou podle jeho názoru v rozporu s ústavním pořádkem, jmenovitě s čl. 1, čl. 4 odst. 3 a 4 a čl. 11 odst. 1 a 4 Listiny základních práv a svobod (dále též „Listina“).

2. V občanskoprávním řízení, vedeném u Okresního soudu v Pelhřimově pod zn. 1 C 106/2005, se žalobce domáhá zaplacení 8 077,50 Kč jakožto „náhrady za nucené omezení vlastnického práva“, k němuž mělo dojít tím, že ačkoliv ukončil své členství v žalovaném Honebním společenstvu Kamenice na Lipou k 31. 12. 2002, jeho nemovitosti, s nimiž do společenstva vstoupil, jsou nadále honebním společenstvem k výkonu práva myslivosti užívány. Třebaže (podle žalobce) požadovaná „náhrada“ měla být přiznána „za analogického použití“ § 30 odst. 2 zákona o myslivosti, soud prvního stupně žalobu zamítl s tím, že postrádá zákonný podklad; použití tohoto ustanovení podle jeho názoru nepřichází v úvahu, jelikož příslušný orgán státní správy o přiřazení dotčených nemovitostí k honitbě žalovaného nerozhodl. O odvolání žalobce rozhoduje navrhovatel a z odvolacího řízení vychází jeho návrh, jenž byl výše specifikován.

3. Navrhovatel předně všeobecně ohlašuje, že sdílí námitky protiústavnosti zákona o myslivosti, jež jsou vtěleny do návrhu skupiny poslanců a senátorů na zrušení některých jeho ustanovení, který je u Ústavního soudu veden pod sp. zn. Pl. ÚS 34/03 (viz níže). Argumentuje tím, že právo myslivosti

představuje zásah do vlastnického práva jednotlivých vlastníků nemovitostí, na nichž je toto právo vykonáváno, neboť při jeho výkonu dochází k užívání cizích pozemků, hospodaření na nich a získávání jejich užitků. Právo myslivosti, vymezené v § 2 písm. h) zákona o myslivosti, podle navrhovatele nezahrnuje pouze ochranu zvířat, ale celou řadu dalších aktivit, které představují zájmovou, sportovní či hospodářskou činnost, z čehož dovozuje, že zde veřejný zájem na omezení vlastnického práva vlastníka nemovitostí užívaných „přes jeho nesouhlas k výkonu práva myslivosti“ dán není. Proto nelze přitakat, uvádí navrhovatel, výkladu podanému Nejvyšším soudem v rozsudku ze dne 7. 10. 2002 sp. zn. 22 Cdo 3006/2000, že jde o omezení vlastnického práva ve smyslu § 128 odst. 2 občanského zákoníku.

4. Napadená ustanovení „vytváří situaci“ odporující čl. 11 odst. 4 Listiny, kdy je vlastník nemovitostí proti své vůli omezen ve svém oprávnění užívat svoji nemovitost, jelikož na nich vykonává právo myslivosti „od něho odlišná osoba, jejímž členem není a ani nechce být“. Pokud člen honebního společenstva v souladu s § 26 odst. 3 zákona o myslivosti z tohoto společenstva vystoupí, není mu povoleno vytvoření jiné (vlastní nebo společenstevní) honitby a zůstává ve vztahu k zákonné úpravě práva myslivosti tzv. „bezprizorní“; na straně jedné již není členem honebního společenstva, na straně druhé však jeho nemovitosti zůstávají součástí honitby, jíž je společenstvo držitelem.

5. Za významné „z pohledu ústavních práv“ pokládá navrhovatel, že zákon o myslivosti „nepočítá se žádnou náhradou pro takového vlastníka pozemků, které jsou nadále užívány k výkonu práva myslivosti“, když o přičlenění pozemků (a o náhradě) podle § 30 odst. 1 a 2 zákona o myslivosti podle jeho názoru uvažovat nelze; „vystoupení“ z honebního společenstva „nemá žádný dopad na existenci honitby“ a nemovitosti i bývalého člena zůstávají její součástí. Zákonná úprava (napadený § 26 odst. 4) „řeší“ pouze nároky spojené s členstvím (na vypořádací podíl), „náhradu“, jíž se v dané věci domáhá žalobce, však „dotčená ustanovení § 26 odst. 3, 4 zákona nezakotvují“.

6. Navrhovatel pokládá stav, kdy po vystoupení člena z honebního společenstva zůstávají jeho pozemky nadále součástí honitby, „za problematický“; v takovém případě by se zánikem členství měla zaniknout „i práva a povinnosti z něho plynoucí“ (čl. 4 odst. 3 a 4, čl. 11 odst. 4 Listiny), případně by mělo být „možné připustit pravomoc orgánů státní správy myslivosti přičlenit ... (jeho pozemky) ... k jiné honitbě“, s čímž však zákon nepočítá rovněž. Jinak vlastník honebních pozemků, který vystoupil z honebního společenstva, by měl „vůči jiným vlastníkům pozemků – členům honebního společenstva – odlišné, právně horší postavení, protože logicky nemůže vykonávat právo myslivosti“, a není podle navrhovatele žádný rozumný důvod či veřejný zájem na takovémto rozdílném postavení. Navrhovatel očekává, že otázka souladu právní úpravy přičlenění honebních pozemků s ústavním pořádkem bude též posouzena Ústavním soudem při projednávání návrhu vedeného pod sp. zn. Pl. ÚS 34/03 (viz níže).

II.

Vyjádření účastníků řízení

A.

Poslanecká sněmovna Parlamentu České republiky

7. Poslanecká sněmovna především uvedla, že zákonodárny sbor jednal při projednávání zákona o myslivosti ve shodě s předepsanou procedurou a v přesvědčení, že přijatý zákon není v rozporu s Ústavou České republiky. Zákon o myslivosti nepopírá ani nevylučuje základní lidská práva zaručená všem Ústavou České republiky a Listinou základních práv a svobod.

8. Právní názor navrhovatele se Poslanecké sněmovně „jeví jako účelový“; stejně jako návrh ve věci Ústavního soudu sp. zn. Pl. ÚS 34/03 zpochybňuje základní principy mysliveckého zákona a vyjadřuje se k dané problematice dříve, než Ústavní soud o tomto návrhu rozhodl. Podle jejího názoru „není vhodné měnit zákon o myslivosti jenom kvůli ojedinělým a často osobně vyhraněným mezilidským vztahům mezi členy honebního společenstva.“

9. Poslanecká sněmovna odkázala též na rozhodnutí Nejvyššího soudu ze dne 17. 10. 2002 sp. zn. 22 Cdo 3006/2000, podle kterého zákon o myslivosti svými ustanoveními omezuje práva vlastníků honebních pozemků „v zájmu ochrany myslivosti“. K omezením dochází již v okamžiku, kdy byla uznána společenstevní honitba a vzniklo honební společenstvo. Zákon nespojuje s vystoupením vlastníka honebního pozemku z honebního společenstva „vyjmutí“ tohoto pozemku z honitby, a proto vlastník, který již není členem honebního společenstva, je povinen strpět, aby na jeho pozemku bylo vykonáváno právo myslivosti, „a přísluší mu z toho důvodu náhrada“.

B.

Senát Parlamentu České republiky

10. Senát ve svém vyjádření uvedl, že problémem absence náhrad za užívání honebních pozemků vlastníka se zabýval při projednávání novely zákona o myslivosti (č. 59/2003 Sb.). Svým usnesením tehdy vrátil Poslanecké sněmovně návrh uvedené novely mimo jiné s pozměňovacím návrhem, jenž předpokládal, že vlastníkům do honitby zahrnutých honebních pozemků, kteří nejsou členy honebního společenstva, náleží náhrada. Poslanecká sněmovna však novelu zákona schválila v původním znění, ve kterém byla postoupena Senátu.

11. Stejně jako v případě vyjádření k návrhu vedenému pod sp. zn. Pl. ÚS 34/03 Senát uvedl, že při posuzování napadených ustanovení v kontextu celého zákona o myslivosti je zásadní otázkou vymezení veřejného zájmu zakládajícího pro provádění práva myslivosti legitimitu konkrétních omezení vlastnických práv vlastníků honebních pozemků. Senát nepochybuje o tom, že potřeba chránit zvěř tak, aby mohlo být každému, v souladu s čl. 35 odst. 1 Listiny základních práv a svobod, zajištěno právo na příznivé životní prostředí, představuje veřejný zájem.

12. Právo myslivosti jak z hlediska jeho historického vývoje tak i z hlediska současné úpravy Senát charakterizuje jako kompaktní souhrn příslušných práv a povinností, jež jsou při jeho provádění vzájemně provázána a která je proto nutno posuzovat v jejich vzájemných souvislostech.

III.

Stanovisko Ministerstva zemědělství

13. Ústavní soud dle § 48 odst. 2 a § 49 odst. 1 zákona o Ústavním soudu vyzval Ministerstvo zemědělství, aby se vyjádřilo k podanému návrhu.

14. Ministerstvo zemědělství s právními názory navrhovatele nesouhlasí; nakládání s honebními pozemky, které netvoří vlastní nebo společenstevní honitbu, upravuje § 30 odst. 1 a 2 zákona o myslivosti, přičemž zákon nerozlišuje, co bylo příčinou „navození tohoto vztahu“. Jestliže tedy vlastník honebního pozemku podle § 26 odst. 3 zákona o myslivosti přestane být členem honebního společenstva, jeho pozemky sice zůstávají v předmětné honitbě, nemohou však zůstat zahrnuty mezi honební pozemky stávajícího společenstva a musí být příslušným orgánem státní správy myslivosti k předmětné honitbě přiřčeny podle § 30 odst. 1 zákona o myslivosti.

15. Ministerstvo zemědělství tedy dovodilo, že v rozhodování případu, na jehož základě navrhovatel podal projednávaný návrh na zrušení § 26 odst. 3 a 4 zákona o myslivosti, se prvoinstanční orgán státní správy myslivosti dopustil chyby, když po ukončení členství vlastníka honebního pozemku v honebním společenstvu neprovedl přiřčování tohoto pozemku ke stávající honitbě ve smyslu § 30 odst. 1 zákona o myslivosti, čímž vlastníku honebního pozemku zabránil uplatnit právo podle § 30 odst. 2 zákona o myslivosti, tj. na náhradu za přiřčování. Není tedy vhodné, uzavřelo Ministerstvo zemědělství, měnit zákon o myslivosti pouze s ohledem na „ojedinělý chybný postup prvoinstančního orgánu státní správy myslivosti“.

IV.

Upuštění od ústního jednání

16. Vzhledem k tomu, že navrhovatel a Senát Parlamentu České republiky souhlasili s upuštěním od ústního jednání výslovně a Poslanecká sněmovna mlčky (§ 63 zákona o Ústavním soudu, § 101 odst. 4 občanského soudního řádu), a Ústavní soud má za to, že od jednání nelze očekávat další objasnění věci, byly splněny podmínky, aby Ústavní soud v dané věci rozhodl bez toho, že by nařizoval ústní jednání (§ 44 odst. 2 zákona o Ústavním soudu).

V.

Aktivní legitimace navrhovatele

17. Aktivní legitimaci k podání posuzovaného návrhu dovozuje navrhovatel z čl. 95 odst. 2 Ústavy, podle něhož platí, že dojde-li soud k závěru, že zákon, jehož má být při řešení věci použito, je v rozporu s ústavním pořádkem, předloží věc Ústavnímu soudu [srov. též § 64 odst. 3 zákona o Ústavním soudu, případně § 109 odst. 1 písm. c) občanského soudního řádu]. Zda je v konkrétním případě dána, se odvíjí od předmětu sporu a jeho právní kvalifikace [viz sp. zn. Pl. ÚS 57/04 (nepublikované usnesení)].

18. Se zřetelem ku specifikaci ustanovení, jež jsou navržena ke zrušení, a k předmětu řízení, z něhož návrh vychází, jakož i souvisejících částí odůvodnění návrhu, dospěl Ústavní soud k závěru, že navrhovatel sleduje především odstranění „mezery“ v zákoně, jež spočívá v absenci výslovné úpravy „náhradových“ důsledků zániku členství v honebním společenstvu osoby, jejíž honební pozemky nadále honební společenstvo užívá k výkonu práva myslivosti.

VI.

Ústavní konformita legislativního procesu

19. Ústavní soud se nezabýval otázkou, zda zákon, jehož ustanovení jsou napadena, byl přijat a vydán v mezích Ústavou stanovené kompetence a ústavně předepsaným způsobem (§ 68 odst. 2 zákona o Ústavním soudu), neboť již byla posouzena v rámci řízení o návrhu skupiny poslanců a senátorů [sp. zn. Pl. ÚS 34/03 (nález vyhlášen pod č. 49/2007 Sb.)], stejně jako o návrhu Okresního soudu v Břeclavi [sp. zn. Pl. ÚS 74/04 (nález vyhlášen pod č. 60/2007 Sb.)].

VII.

Dikce napadeného ustanovení

20. Celé ustanovení, jehož část navrhovatel napadá, zní:

„§ 26

Členství v honebním společenstvu

(1) Převede-li člen honebního společenstva vlastnické právo k honebním pozemkům, které jsou součástí společenstevní honitby, jeho členství v honebním společenstvu zaniká; nabyvatel těchto pozemků se stává členem honebního společenstva, pokud do 30 dnů ode dne vzniku jeho vlastnického práva neoznámí písemně honebnímu společenstvu, že s členstvím nesouhlasí.

(2) Členství v honebním společenstvu dále zaniká v případě, že správní úřad k tomu oprávněný podle tohoto zákona prohlásil pozemky ve vlastnictví člena honebního společenstva za nehonební.

(3) Člen honebního společenstva může ukončit své členství na základě písemného oznámení; členství zaniká posledním dnem kalendářního roku, ve kterém bylo oznámení učiněno.

(4) Osoba, jejíž členství v honebním společenstvu zaniklo, má nárok na vypořádací podíl. Výši tohoto podílu nebo způsob jeho výpočtu určí stanovy.

(5) Spoluvlastníci honebních pozemků, které jsou součástí společenstevní honitby, se musí dohodnout, kdo z nich bude vykonávat práva člena honebního společenstva, nebo mohou určit společného zmocněnce.

(6) Vlastníci honebních pozemků, které orgán státní správy myslivosti přiřadil do společenstevní honitby, se stávají řádnými členy honebního společenstva, pokud do 30 dnů od doručení vyznění o přiřazení oznámí písemně honebnímu společenstvu, že trvají na členství.“

Navrhovatel požaduje zrušení odstavců 3 a 4 tohoto ustanovení.

VIII.

Hodnocení Ústavního soudu

21. V nejobecnější rovině navrhovatel kritizuje zákon o myslivosti námitkou, že právo myslivosti, jak je upravuje, představuje zásah do vlastnických práv jednotlivých vlastníků nemovitostí, na nichž je toto právo vykonáváno (neboť při jeho výkonu dochází k užívání cizích pozemků, hospodaření na nich a získávání jejich užitků), který není ospravedlněn adekvátním veřejným zájmem, a dovozuje, že ústavně relevantní důvod k omezení vlastnického práva výkonem myslivosti „přes nesouhlas“ vlastníka není dán.

22. Tento závěr – nejméně se zřetelem k následné judikatuře Ústavního soudu – neobstojí.

23. Zákonnou úpravou myslivosti a práva myslivosti a jeho hodnocením z pohledu ústavních garancí se Ústavní soud zabýval především v již zmiňovaném nálezu ze dne 13. 12. 2006 sp. zn. Pl. ÚS 34/03 (viz výše), ve kterém konstatoval, že jeho podstatou je ochrana zvěře, jakož i ochrana myslivosti jako národního kulturního dědictví. „V podmínkách České republiky jsou myslivost a právo myslivosti společenskými aktivitami aprobovanými státem k ochraně a rozvoji jedné ze složek životního prostředí – zvěře. Zákon o myslivosti nepředstavuje úpravu myslivosti jako zájmové aktivity, ale ve svém základu jako cílevědomé a regulované činnosti k ochraně a rozvoji přírody“. Při hodnocení podstaty právní úpravy myslivosti, jak vyplývá z uvedeného, Ústavní soud dospěl k závěru, že se jedná o činnost sloužící k realizaci ústavně zakotveného úkolu státu (čl. 7 Ústavy České republiky). „Plnění ústavní povinnosti proto nelze nemít za plnění úkolu v obecném, či dokonce ve veřejném zájmu“. Souhrn uvedeného dovolil Ústavnímu soudu vyslovit základní zásadu použitelnou i při posuzování projednávané věci, totiž že „realizace myslivosti a práva myslivosti je v obecné rovině legitimním omezením vlastnického práva“.

24. Obdobně – navrhovateli nepříznivě – se v označeném nálezu Ústavní soud vyslovil i k dalším dílčím výhradám, jimiž se připojil ke kritice vtělené do zamítnutého návrhu skupiny poslanců a senátorů, jmenovitě k úpravě výkonu práva myslivosti na „cizích“ pozemcích, resp. k institutu přiřazení pozemků k honitbě. Odkazuje-li zde tedy navrhovatel na porušení čl. 1, čl. 4 odst. 3 a čl. 11 odst. 1 a 4 Listiny, pak otázka ústavnosti této zákonné úpravy již byla v obecné poloze posouzena tímto nálezem, a Ústavní soud nemá důvod se od dříve přijatých závěrů odchýlit.

25. Řečené se však uvádí navrhovateli jen na vysvětlenou, jelikož těmito námitkami zjevně vybočil z mezí nejen vlastního návrhu, nýbrž i svých návrhových oprávnění (legitimace), jež jsou předznačeny výše citovaným čl. 95 odst. 2 Ústavy. Z odůvodnění návrhu je totiž zřejmé, že navrhovatel nejenže (povýtce) nekritizuje ta ustanovení zákona o myslivosti, jež navrhuje ku zrušení, ale (v převážné části) jeho argumentace i postrádá jakoukoli vazbu na řízení, které jakožto odvolací soud vede.

26. Podle usnesení sp. zn. Pl. ÚS 39/2000 (Sbírka nálezů a usnesení Ústavního soudu, svazek 20, usn. č. 39) podmínka návrhového oprávnění soudu vyslovená v čl. 95 odst. 2 Ústavy, aby požadavek zrušení zákona směřoval proti tomu, „jehož má být při řešení věci použito“, je splněna, „jedná-li se o zákon, resp. jeho jednotlivé ustanovení, jehož aplikace má být bezprostřední ...“, případně „je nezbytná jeho nevyhnutelná aplikace, a nikoli jen hypotetické použití, resp. jiné širší souvislosti ...“ [srov. též sp. zn. Pl. ÚS 20/05 (nález vyhlášen pod č. 252/2006 Sb.)]. Jinak řečeno, z účelu a smyslu kontroly ústavnosti právních norem plyne, že zákon, jehož má být při řešení věci použito je pouze ten (to jeho ustanovení), jenž překáží tomu, aby bylo dosaženo žádoucího (ústavně konformního) výsledku; nebyl-li by odstraněn, byl by výsledek sporu jiný.

27. Z té části návrhu, jež má obsahovou vazbu na kontext uvedeného vymezení návrhové legitimacy, lze vyvodit, že navrhovatel spatřuje nezdůvodněnou nerovnost v postavení vlastníků honebních pozemků, kteří z honebního společenstva nevystoupili, a těch, kterým členství postupem podle § 26 odst. 3 zákona o myslivosti zaniklo, případně vlastníků, jejichž pozemky byly k honitbě přiřčeny (§ 30 odst. 1 zákona o myslivosti); jedni se totiž mohou podílet na výkonu práva myslivosti [§ 19 odst. 1 písm. b) zákona o myslivosti], jiným zákon přiznává za omezení jejich vlastnického práva náhradu (§ 30 odst. 2 zákona o myslivosti). Se zřetelem k předmětu řízení (o zaplacení „náhrady“, jež navrhovatel v odvolacím stadiu vede, však mohou být podmínky jeho věcné legitimacy splněny výlučně ve vztahu k otázce, zda zákon o myslivosti vskutku neumožňuje, aby vlastníku honebních pozemků, jenž své členství v honebním společenstvu ukončil, byla za výkon práva myslivosti realizovaného též na jeho pozemcích poskytnuta náhrada (čímž by podle navrhovatele mělo dojít k porušení čl. 1 a 11 Listiny), a v případě záporném, zda je takový stav (objektivně) ústavněprávně přijatelný či nikoli.

28. Tato otázka přímý (explicitní) průmět do ustanovení § 26 odst. 3 a 4 zákona o myslivosti, která navrhovatel navrhuje ku zrušení, nemá; výše (pod bodem 18) bylo uvedeno, že z širších souvislostí návrhu lze usuzovat, že navrhovatel těmto ustanovením nevytýká, co je v nich obsaženo, nýbrž co v nich naopak není, ačkoli podle jeho názoru by být mělo (jmenovitě úprava nároku na náhradu za výkon práva myslivosti na pozemcích vlastníka, jenž ukončil členství v honebním společenstvu).

29. Tím se otevírá otázka tzv. mezer v zákoně (opomenutí zákonodárce), již Ústavní soud ve své judikatuře posuzoval vícekrát. Mezeru „nepravou, jejímž obsahem je neúplnost psaného práva (jeho absence) ve srovnání s explicitní úpravou obdobných případů, tj. neúplnost z pohledu principu rovnosti anebo z pohledu obecných právních principů“ shledal Ústavní soud protiústavní například v nálezu sp. zn. Pl. ÚS 36/01 (v němž šlo o situaci, kdy tehdejší zákon o konkursu a vyrovnání neobsahoval ustanovení, jež by určilo subjekt povinný k úhradě odměny a hotových výdajů správce konkursní podstaty v případě insolventního úpadce, když nebyla složena záloha na náklady konkursu vzhledem k zákonnému osvobození jeho navrhovatele) – Sbírka nálezů a usnesení Ústavního soudu, svazek 26, nález č. 80, vyhlášen pod č. 403/2002 Sb. Zde zvolené řešení, spočívající ve zrušení obsahově navazujících ustanovení, aplikoval Ústavní soud proto, že nebylo k dispozici jiné, na jehož možnost však výslovně poukázal a které použil ve věci sp. zn. Pl. ÚS 48/95 (Sbírka nálezů a usnesení Ústavního soudu, svazek 5, nález č. 21, vyhlášen pod č. 121/1996 Sb.); v ní mezeru vytvořenou nerovností právní úpravy normativně vyplnil pomocí ústavně konformní interpretace příslušné zákonné úpravy (argumentem a *minor ad maius* ve vztahu k ustanovení § 2 odst. 1 zákona č. 243/1992 Sb., ve znění zákona č. 441/1992 Sb., resp. jím užitého pojmu „... nabyt zpět občanství“), aniž by bylo nutné přistoupit k derogaci zákona či jeho ustanovení.

30. Uplatnění této (posledně zmíněné) metody přichází v úvahu i v posuzované věci.

31. Je nepochybné, že zákon o myslivosti neobsahuje ustanovení, která by výslovně upravovala otázku náhrady za výkon práva myslivosti honebním společenstvem na honebních pozemcích vlastníka, jehož členství ve společenstvu podle § 26 odst. 3 zákona zaniklo. Zákon pouze (v § 26 odst. 4) zakotvuje nárok na vypořádací podíl, jenž se však pojí toliko se „zaniklou“ majetkovou účastí bývalého člena ve společenstvu, zatímco jeho následných majetkových vztahů k honebnímu společenstvu (o něž zde jde) se netýká. Stejně tak je zřejmé, že samotným zánikem členství nedochází k žádné změ-

ně honitby; ta je totiž „uznána“ (a pozemkově vymezena) správním rozhodnutím [§ 2 písm. i), § 18 odst. 1] jako celek, jenž je tvořen konkrétními souvislými honebními pozemky (§ 17 odst. 2 věta první). Pozemky vlastníka, jehož členství zaniklo, zůstávají proto součástí honitby, v jejímž rámci vykonává myslivost (§ 17 odst. 1), resp. právo myslivosti [§ 19 odst. 1 písm. b)] nadále honební společenstvo, neboť vystoupení člena z honebního společenstva se nemůže dotknout správního rozhodnutí o uznání honitby (§ 18 odst. 1).

32. Uvedená situace není jedinou, kdy zákon o myslivosti [ačkoli vychází ze zásady, že právo myslivosti vykonávají v honitbě ti, kdo jsou i vlastníky pozemků, jež ji tvoří – viz § 18 odst. 3, § 19 odst. 1 písm. a), resp. § 26 odst. 1 větu za středníkem] počítá s honitbou, jejíž součástí jsou pozemky nečlenů honebního společenstva. Podle § 30 odst. 1 platí, že honební pozemky, které netvoří vlastní nebo společenstevní honitbu, přiřčení orgán státní správy myslivosti zpravidla k honitbě, která má s těmito honebními pozemky nejdlejší společnou hranici a zásady řádného mysliveckého hospodaření nevyžadují jejich jiné přiřčení (přitom vlastníci přiřčených pozemků se mohou, ale nemusí stát členy honebního společenstva – viz § 26 odst. 6).

33. Majetkové poměry vlastníků přiřčených pozemků, kteří se členy honebního společenstva nestali, však zákon o myslivosti již výslovně a jednoznačně upravuje. V ustanovení § 30 odst. 2 stanoví, že „Vlastníkům honebních pozemků, které orgán státní správy myslivosti přiřčenil podle odstavce 1, náleží od držitele honitby náhrada; jde-li o společenstevní honitbu, je náhradu povinnou platit honební společenstvo. Nedohodnou-li se zúčastněné osoby o výši náhrady, určí náhradu orgán státní správy myslivosti a přihlédne přitom k velikosti přiřčených honebních pozemků a k předpokládanému výnosu z výkonu práva myslivosti na těchto pozemcích. Náhrada je splatná do 31. března běžného roku zpětně. Náhrada však nenáleží, pokud honební pozemky byly přiřčeny ke společenstevní honitbě a jejich vlastníci se stal členy honebního společenstva.“

34. Postavení vlastníků honebních pozemků, kteří vystoupili z honebního společenstva a jejichž pozemky jsou jím nadále využívány k výkonu práva myslivosti, je zjevně srovnatelné s postavením těch, kteří členy tohoto společenstva nikdy nebyli a jejichž pozemky byly k honitbě rozhodnutím správního orgánu přiřčeny. Proto rozlišování mezi nimi co do poskytování náhrady za užívání jejich pozemků k výkonu práva myslivosti chybí vskutku rozumné opodstatnění a bylo by v rozporu s ústavně zaručenou zásadou rovnosti zakotvenou v čl. 1 a čl. 3 odst. 1 (ve vztahu k čl. 11 odst. 1) Listiny, jak je standardně traktována v judikatuře Ústavního soudu [srov. sp. zn. Pl. ÚS 5/95 (Sbírka nálezů a usnesení Ústavního soudu, svazek 4, nález č. 74, vyhlášen pod č. 6/1996 Sb.), sp. zn. II. ÚS 192/95 (Sbírka nálezů a usnesení Ústavního soudu, svazek 4, nález č. 73), sp. zn. Pl. ÚS 36/01 (Sbírka nálezů a usnesení Ústavního soudu, svazek 26, nález č. 80, vyhlášen pod č. 403/2002 Sb.), sp. zn. Pl. ÚS 12/02 (Sbírka nálezů a usnesení Ústavního soudu, svazek 29, nález č. 20, vyhlášen pod č. 83/2003 Sb.) a další]; vyloučit z náhrady vlastníky, jejichž vlastnické právo zůstalo dřívějším začleněním do uznané honitby omezeno, představuje i riziko kolize s čl. 11 odst. 4 Listiny, jenž nucené omezení vlastnického práva poskytnutím náhrady právě podmiňuje.

35. Instrument k potlačení těchto důsledků je však k dispozici již v rovině podústavního práva a představuje jej standardní výkladové pravidlo v podobě analogie legis, jež umožňuje právní poměr výslovně normativně neupravený posoudit podle pravidla v normě zakotveného pro případy blízké, resp. svojí povahou obdobné. Z předchozího plyne, že toto – analogicky použitelné – pravidlo lze spatřovat v ustanovení výše citovaného ustanovení § 30 odst. 2 zákona o myslivosti. Jeho aplikace v posuzovaných vztazích se klade naléhavě též proto, že honební společenstvo po zániku členství vlastníka honebních pozemků přestává objektivně respektovat zásadu, že k výkonu práva myslivosti je povoláno v honitbě tvořené pozemky svých členů (případně pozemky přiřčenými správním rozhodnutím), a že právě dodržení této zásady je významným důvodem závěru, že úprava výkonu práva myslivosti i ve vztahu k právu vlastnictví z hlediska ústavněprávního může obstát. Uplatnění principu náhrady, vyjádřeného v ustanovení § 30 odst. 2 zákona o myslivosti, má též ideovou základnu (nikoli přímo aplikační) v institutu bezdůvodného obohacení ve smyslu § 451 a násl. občanského zákoníku.

36. Analogické použití ustanovení § 30 odst. 2 zákona o myslivosti se přirozeně musí obejít bez tam založeného správního režimu, neboť nelze nárok na náhradu vlastníku, jehož členství v honebním společenstvu zaniklo, vystavit nejistotě, zda se příslušný správní orgán pro přičlenění jeho pozemků k honitbě rozhodne, zejména když pro takový postup chybí výslovná zákonná opora. To však nic nemění na oprávnění (a povinnosti) soudu o takovém nároku rozhodnout, neboť nic nebrání jej posoudit (již) jako nárok ze soukromého práva, jemuž je povolán poskytnout ochranu právě soud (srov. zásadu vyjádřenou v § 4 větě druhé občanského zákoníku).

37. Stojí za připomenutí, že rozhodnutí, na které navrhovatel poukazoval (rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 17. 10. 2002 č. j. 22 Cdo 3006/2000-64), počítá s právem na náhradu zcela samozřejmě (byť bez bližšího odůvodnění), a stejně si počíná Krajský soud v Hradci Králové v rozhodnutí ze dne 3. 4. 1997 sp. zn. 19 Co 502/96 (uveřejněném v časopise Soudní rozhledy 99, 8: 256). Není podstatné, že obě jsou vztažena k právní úpravě předchozí, k zákonu č. 23/1962 Sb., o myslivosti, ve znění pozdějších předpisů.

38. Omezení vlastníka honebního pozemku ostatně nemusí být trvalé, resp. bezvýjimečné, a vlastník mu může čelit i jinak než uplatněním nároku na náhradu; podle § 17 odst. 2 zákona o myslivosti je správní orgán oprávněn též prohlásit pozemek za nehonební, a to i z důvodu „zájmu vlastníka“; k vymezení této podmínky se Ústavní soud již rovněž vyjádřil v dříve zmiňovaném nálezu Pl. ÚS 34/03.

IX.

Závěrečné shrnutí

39. Nedostatek výslovné úpravy právních poměrů vlastníka honebních pozemků, který ukončil své členství v honebním společenstvu postupem podle § 26 odst. 3 zákona o myslivosti, tedy nepřekáží tomu, aby jeho vztah k honebnímu společenstvu, které využívá nadále jeho pozemky k výkonu práva myslivosti, byl na základě pozitivního práva vyložen. Ve vztahu k tomu, co je předmětem daného občanskoprávního řízení a čemu je podřízeno obsahové vymezení návrhové legitimace rozhodujícího soudu podle čl. 95 odst. 2 Ústavy (§ 64 odst. 3 zákona o Ústavním soudu), je v úrovni tohoto práva vlastní závěr, že vlastníku honebních pozemků přísluší od honebního společenstva náhrada podle obdobného užití § 30 odst. 2 zákona o myslivosti, o které rozhodne (v případě absentujícího správního rozhodnutí o přičlenění pozemků k honitbě) soud. Ústavní soud má za to, že je tento závěr ústavně konformní a že ostatně odpovídá i úvahám, jež ve vztahu k otázkám ústavní konformity zákona o myslivosti obsírně vyjádřil navrhuující odvolací soud; domnívá se toliko, že k němu měl soud dospět sám, neboť ani on není vyvázán z povinnosti poskytovat ochranu základním právům a svobodám (čl. 4 Ústavy).

40. V intencích shora ohlášené (připomenuté) metody nálezu sp. zn. Pl. ÚS 48/95 (viz výše) dospívá Ústavní soud i v daném případě k závěru, že vzhledem k dovozenému výkladu rozhodného pozitivního práva, jež je způsobilé ústavně konformní aplikace v konkrétní soudní věci, není důvodným návrh, aby v něm označená ustanovení zákona o myslivosti byla zrušena.

41. Sluší se pak, pro potřeby formulace konečného výsledku řízení o návrhu obecného soudu podle čl. 95 odst. 2 Ústavy a § 64 odst. 3 zákona o Ústavním soudu, k němuž vyslovený závěr vede, připomenout ty podmínky, jež byly zaznamenány výše (viz body č. 17 až 18 a 25 až 28) ve smyslu existence aktivní legitimace k jeho podání. Lze připustit, že v situaci, kdy navrhovatel tvrdí „mezeru v zákoně“, je logicky nesnadné vymezit ta ustanovení, jež mají být derogována, aby se otevřel prostor pro úpravu, jež – oproti dosavadní – zahrne i způsobilost regulovat vztahy dosud opomenuté, a to současně ty, které je v konkrétním soudním řízení povinen navrhovatel (coby rozhodující obecný soud) posoudit. Oproti dříve vyslovené obecné zásadě zde nezbyvá, než aktivní legitimaci navrhovatele spojit s těmi ustanoveními, jež sice sama o sobě nepřekáží „dosažení ústavně konformního výsledku“ (srov. bod 26 shora), s nimiž však z hlediska systematického, logického a obsahového je adekvátní spojit požadavek, aby dosavadní úprava byla – k odstranění tvrzené neústavní „mezery“ – doplněna.

42. Lze-li takto pojímanou aktivní legitimaci navrhovateli přiznat ve vztahu k ustanovení § 26 odst. 4 zákona o myslivosti (tím, že upravuje majetkové nároky spjaté se zánikem členství v honebním společenstvu a že „mezera“ reflektuje rovněž majetkové nároky, byť jiného druhu), není totéž udržitelné – se zřetelem k výše vyjádřené podmínce adekvátního vztahu – co do ustanovení § 26 odst. 3 zákona o myslivosti, neboť neupravuje nic jiného než oprávnění člena z honebního společenstva vystoupit. Nedostatek aktivní legitimace navrhovatele je pak standardním důvodem odmítnutí návrhu ve smyslu § 43 odst. 1 písm. c) zákona o Ústavním soudu, jelikož tím jde o návrh podaný někým zjevně neoprávněným.

43. Z uvedených důvodů Ústavní soud návrh na zrušení ustanovení § 26 odst. 4 zákona č. 449/2001 Sb., o myslivosti, ve znění pozdějších předpisů, podle § 82 odst. 1 zákona o Ústavním soudu zamítl a návrh na zrušení ustanovení § 26 odst. 3 téhož předpisu podle § 43 odst. 1 písm. c) zákona o Ústavním soudu odmítl.

44. Tím není řečeno, že by nebylo případné, aby zákonodárce otázku náhrady za užívání honebního pozemku toho, kdo z honebního společenstva vystoupil, aniž by se domáhal prohlášení pozemku za nehonební, pozitivně upravil, když ostatně v Senátu Parlamentu České republiky byl takový názor již dříve vyjádřen.

Předseda Ústavního soudu:
JUDr. Rychetský v. r.

Odlišné stanovisko podle § 14 zákona č. 182/1993 Sb., o Ústavním soudu, ve znění pozdějších předpisů, zaujala k rozhodnutí pléna soudkyně Eliška Wagnerová.

Vydává a tiskne: Tiskárna Ministerstva vnitra, p. o., Bartůňkova 4, pošt. schr. 10, 149 01 Praha 415, telefon: 272 927 011, fax: 974 887 395 – **Redakce:** Ministerstvo vnitra, Nám. Hrdinů 1634/3, pošt. schr. 155/SB, 140 21 Praha 4, telefon: 974 817 287, fax: 974 816 871 – **Administrace:** písemné objednávky předplatného, změny adres a počtu odebíraných výtisků – MORAVIAPRESS, a. s., U Póny 3061, 690 02 Břeclav, fax: 519 321 417, e-mail: sbirky@moraviapress.cz. Objednávky ve Slovenské republice přijímá a titul distribuuje Magnet-Press Slovakia, s. r. o., Teslova 12, 821 02 Bratislava, tel.: 00421 2 44 45 46 28, fax: 00421 2 44 45 46 27. **Roční předplatné** se stanovuje za dodávku kompletního ročníku včetně rejstříku a je od předplatitelů vybíráno formou záloh ve výši oznámené ve Sbírce zákonů. Závěrečné vyúčtování se provádí po dodání kompletního ročníku na základě počtu skutečně vydaných částek (první záloha na rok 2007 činí 6 000,- Kč) – Vychází podle potřeby – **Distribuce:** MORAVIAPRESS, a. s., U Póny 3061, 690 02 Břeclav, celoroční předplatné – 516 205 176, 519 305 176, 516 205 174, 519 205 174, objednávky jednotlivých částek (dobírky) – 516 205 207, 519 305 207, objednávky-knihkupci – 516 205 161, 519 305 161, faxové objednávky – 519 321 417, e-mail – sbirky@moraviapress.cz, zelená linka – 800 100 314. **Internetová prodejna:** www.sbirkyzakonu.cz – **Drobný prodej** – **Benešov:** Oldřich HAAGER, Masarykovo nám. 231; **Brno:** Ing. Jiří Hrazdil, Vranovská 16, SEVT, a. s., Česká 14; **České Budějovice:** SEVT, a. s., Česká 3, tel.: 387 319 045; **Hradec Králové:** TECHNOR, Wonkova 432; **Cheb:** EFREX, s.r.o., Karlova 31; **Chomutov:** DDD Knihkupectví – Antikvariát, Ruská 85; **Kadaň:** Knihařství – Příbíkova, J. Švermy 14; **Kladno:** eL VaN, Ke Stadionu 1953, tel.: 312 248 323; **Klatovy:** Krameriovo knihkupectví, nám. Míru 169; **Liberec:** Podještědské knihkupectví, Moskevská 28; **Litoměřice:** Jaroslav Tvrdlík, Lidická 69, tel.: 416 732 135, fax: 416 734 875; **Most:** Knihkupectví „U Knihomila“, Ing. Romana Kopková, Moskevská 1999; **Olomouc:** ANAG, spol. s r. o., Denisova č. 2, Zdeněk Chumchal – Knihkupectví Tycho, Ostružnická 3, Knihkupectví SEVT, a. s., Ostružnická 10; **Ostrava:** LIBREX, Nádražní 14, Profesio, Hollarova 14, SEVT, a. s., Denisova 1; **Otrokovice:** Ing. Kučeřík, Jungmannova 1165; **Pardubice:** LEJHANEK, s. r. o., třída Míru 65; **Plzeň:** TYPOS, a. s., Úslavská 2, EDICUM, Vojanova 45, Technické normy, Lábkova pav. č. 5, Vydavatelství a naklad. Aleš Čeněk, nám. Českých bratří 8; **Praha 1:** NEOLUXOR, Na Pořící 25, LINDE Praha, a. s., Opletalova 35, NEOLUXOR s. r. o., Václavské nám. 41; **Praha 2:** ANAG, spol. s r. o., nám. Míru 9 (Národní dům); **Praha 4:** SEVT, a. s., Jihlavská 405; **Praha 5:** SEVT, a. s., E. Peškové 14; **Praha 6:** PPP – Staňková Isabela, Puškinovo nám. 17; **Praha 8:** JASIPA, Zenklova 60, Specializovaná prodejna Sbírky zákonů, Sokolovská 35, tel.: 224 813 548; **Praha 9:** Abonentní tiskový servis-Ing. Urban, Jablonecká 362, po-pá 7-12 hod., tel.: 286 888 382, e-mail: tiskovy.servis@abonent.cz; **Praha 10:** BMSS START, s.r.o., Vinohradská 190, MONITOR CZ, s. r. o., Třebohostická 5, tel.: 283 872 605; **Přerov:** Odborné knihkupectví, Bartošova 9, Jana Honková – YAHO – i – centrum, Komenského 38; **Sokolov:** KAMA, Kalousek Milan, K. H. Borovského 22, tel.: 352 303 402; **Šumperk:** Knihkupectví D & G, Hlavní tř. 23; **Tábor:** Milada Šimonová – EMU, Zavadilská 786; **Teplice:** Knihkupectví L & N, Masarykova 15; **Ústí nad Labem:** PNS Grosso s.r.o., Havířská 327, tel.: 475 259 032, fax: 475 259 029, Kartoon, s. r. o., Solvayova 1597/3, Vazby a doplňování Sbírky zákonů včetně dopravy zdarma, tel.+fax: 475 501 773, www.kartoon.cz, e-mail: kartoon@kartoon.cz; **Zábřeh:** Mgr. Ivana Patková, Žižkova 45; **Zátec:** Prodejna U Pivovaru, Žižkovo nám. 76, Jindřich Procházka, Bezděkov 89 – Vazby Sbírek, tel.: 415 712 904. **Distribuční podmínky předplatného:** jednotlivé částky jsou expedovány neprodleně po dodání z tiskárny. Objednávky nového předplatného jsou vyřizovány do 15 dnů a pravidelné dodávky jsou zahajovány od nejbližší částky po ověření úhrady předplatného nebo jeho zálohy. Částky vyšlé v době od zaevidování předplatného do jeho úhrady jsou doposílány jednorázově. Změny adres a počtu odebíraných výtisků jsou prováděny do 15 dnů. **Reklama:** informace na tel. číslech 516 205 207, 519 305 207. V písemném styku vždy uvádějte IČO (právnícká osoba), rodné číslo (fyzická osoba). **Podávání novinových zásilek** povoleno Českou poštou, s. p., Odštěpný závod Jižní Morava Ředitelství v Brně č. j. P/2-4463/95 ze dne 8. 11. 1995.